

Assam
Legislative Assembly
Debates

OFFICIAL REPORT

FIRST SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE
SEVEN GENERAL ELECTIONS UNDER
THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA

BUDGET SESSION

~~VOL I~~

No. 6

26.3.83

1984
PRINTED AT THE ASSAM GOVERNMENT PRESS,
GAUHATI

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1983

(First Session)

Volume—I

No. 6

Dated, the 26th March, 1983

Contents	Page
1. Short Notice Question	185-186
2. Discussion on the Supplementary Statement of expenditure charged on the Consolidated Fund of the State for the Year 1982-83	187-188
3. Voting on Supplementary Demands for grants for 1982-83	189-224
4. The Assam Appropriation (No. 1) Bill, 1983 ..	225-228
5. Calling Attention Notice	229-230
6. Announcement from the Chair	230
7. Obituary Reference	230-231
8. Adjournment	231

Proceedings of the first Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the seventh General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Saturday, the 26th March, 1983 with the Hon'ble Speaker in the Chair, 12 (twelve) Ministers, 1 (one) Minister of State, 96 (ninety six) Members present.

QUESTIONS

SHORT NOTICE QUESTION

Re: **High level Administrative enquiry into the recent happenings in the State**

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI asked :

1. Will the Chief Minister be pleased to State—

(a) Whether the Chief Minister has made a statement as published in the Assam Tribune dated March, 20, 1983 to the effect that "High level Administrative enquiry into the recent happenings in the State" will be instituted ?

(b) Who will lead this enquiry ?

(c) What will be the terms of reference of this enquiry ?

(d) Whether it will be an internal enquiry of the Administrative machinery of the State Government ?

(e) Whether the Government is contemplating appointing a neutral dispassionate person from outside, or it will be a state Government official ?

(f) Whether the findings will be binding on the Government ?

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) replied :

1. (a)—Yes.

(b) & (c)—The personnel for the enquiry as also its terms of reference are under consideration of the Government.

(d)—The enquiring authority will determine its own procedure and method of work.

(e)—Does not arise in view of the reply to (b) above.

(f)—The established conventions and practice relating to such enquiries will be followed in this regard. The report of the Committee will be given full and due consideration.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI—From the reply of Hon'ble Chief Minister it appears that the formation of that Enquiry Committee has not yet been finalised it has not reached the final stage yet. Therefore, sir, I wish to ask whether there will be a scope for the affected people to approach this Enquiry and secondly what are the occurrences or what would be the occurrences that would be included in the terms of reference of the recent happenings?

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister) : That will be done.

Re : Tube wells in arson affected villages under Rangia Circle

Shri PURNA BORO asked :

2. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that the tube wells in arson effected villages like Silkijhar, Hajalpara, Rajakhat, No. 2 Rowmari, Ramgaon under Rangia Circle were damaged or stolen away by the miscreants?

(b) If so, whether Government have installed tube wells for providing drinking water in the above villages?

(c) If not, why?

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) replied :

2. (a)—Yes.

(b) & (c)—Some tube wells re-established by Public Health Engineering Organisation (P. H. E. O.) as also by the Panchayats have been reported to be stolen or damaged. Repairs of damaged tube wells established by P. H. E. O. have already been done and work for installation of new tube wells in place of stolen tubewells established by P. H. E. O. has also started. The tube wells established by Panchayats do not come under the purview of P. H. E. O., but instructions have been issued for repair/replacement of such tube wells also by P. H. E. O. to the extent possible in these villages.

শ্রীহেমেন দাস :—চবকাৰে কিছুমান বৰ্টিফৰ্জি কেম্পৰ পৰা ধ্বংস পাইছে নে কি যো প্ৰয়োজন অনুসাৰে সেই কাম বিলাকত টিউবেলৰ অভাৱ হৈছে ? যদি পাইছে, চবকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মধ্যমাংশ) :—ঠাই বিশেষে তেনেকুৱা অভিযোগ পোৱা হৈছে আৰু সেইদৰে ব্যৱস্থাও লোৱা হৈছে।

1983] DISCUSSION ON THE SUPPLEMENTARY STATEMENT 187
OF EXPENDITURE CHARGED ON THE CONSOLIDATED
FUND OF THE STATE FOR THE YEAR 1982-83

Mr. SPEAKER—Item No. 2 Discussion if any, on the Supplementary Statement of Expenditure charged on the Consolidated Fund of the State for the year 1982-83.

Shri Md. UMARUDDIN—Sir, I want to make a few observations on Statement 'B' the Demand No 6, there is one item under major head 'servicing of debt'. The original amount that was provided for under the sub-head '249—A Interest Payment' was Rs. 50,69,28,000. Now an additional amount now required is Rs. 5,18,62,000, making a total of Rs. 56,14,90,000.

In my opinion, Sir, it seems to me that the debt burden of the government has been rising and that the interest payment which is charged on the revenue of the State is also alarming. Now the revenue expenditure on interest payment on account of internal debt raised or loans obtained from other sources is chargeable on the revenues of the State. Therefore this amount seems to be very high, as it amounts to 10 per cent of the total revenue receipt. Therefore I would like to draw the attention of the Government as to what steps will be taken to reduce the loan burden.

*Shri Md. IDRIS (Minister Finance)—Mr. Speaker Sir, let me reply to the Hon'ble Member on the point raised by him. This is a fact that the interest provision in the Supplementary Demand List to the tune of Rs. 5 crores & odd is, as Hon'ble Member has said, alarming. This is not so alarming but really an endeavour is being made to reduce the burden. This amount is charged because of the fact that the Government had to manage the affairs of the State for the last two years, i.e. 1981-82 and 1982-83 when a huge amount of over-draft was drawn. Government of India had sanctioned a loan only in June last to the tune of Rs. 127 crores, that is, these over-drafts have been converted into loan from the Government of India. So we have to pay interest on this amount of loan as well as on the over-drafts amount which was pending with the Reserve Bank of India. That way, this amount of interest payment comes to Rs. 5 crores & odd. Sir, these loans were unavoidable and the Hon'ble Member knows how the State is financing the State plan. On many occasions the Government of Assam had to take loan and contribute to the State's share of the resources; and, in fact, it would have been a very happy position if we could finance the State Plan out of our own resource mobilisation but things were not that favourable and under compulsion the State had to go for loan to finance the plan. This way the loan were there and consequently we have to pay interest on that loan and this amounts to Rs. 5 crores. I agree with the Hon'ble Member that this is a matter of concern. He also posed a question how we are going to reduce this incidence of interest. This is a moot point. Sir, it is really difficult for me to forecast the repayment position at this hour but surely an endeavour will have to be

---

*Speech not corrected.

[26th March

**DISCUSSION ON THE SUPPLEMENTARY
STATEMENT OF EXPENDITURE CHARGED ON
THE CONSOLIDATED FUND OF THE STATE
FOR THE YEAR 1982-83**

made to reduce the incidence of interest. There are so many courses for the State Government to resort to to mobilise its own resources then we will have to project the State's deplorable financial position before the Eighth Finance Commission of India and I hope with the support of the Hon'ble Members and others concerned from outside we will have our case well projected before Eighth Finance Commission. That way I hope to reduce the burden as aforesaid. I hope this will meet, to some extent, the queries of the Hon'ble Members,

Shri Md. UMARUDDIN.—One other point—are we realising interest on loans advanced to the Public Sector Undertakings like the Electricity Board? If I remember aight, a total amount of 37 crores is pending. I would request the Government to take steps to have the arrears realised.

Shri Md. IDRIS (Minister, Finance).—I thank the Hon'ble Member for the very valuable suggestion he has made. I am equally conscious about that aspect of the financial position of the State Electricity Board. The Electricity Board not only in Assam but in the whole country is a burden that way the position of the Electricity Board is really alarming. As the Hon'ble Members perhaps know, many call this organisation some sort of an white elephant but yet we have to nurse this organisation and expenditure on this cannot be avoided and therefore the position is like this. The position of the Electricity Board has become worse during the recent times due to the unrest in this State. The realisation by the Electricity Board in some cases, also is hopeless. As for example, I may mention the cases of Ashok Paper Mills which is a very big liability for the State, in every way. They have a huge arrear bill to pay to the Electricity Board. Therefore, this is really a position where we shall have to pay more attention and take some stringent measures. I hope the Government will get cooperation from all sections in the House.

Shri BENOY KUMAR BASUMATARI.—The Hon'ble Finance Minister says that the State Electricity Board is a very burdensome organisation; there is also another organisation like the Assam Road Transport Corporation which is also in the red and we know that there are private transport organisation who run their transport system better. So, in line with the Hon'ble Minister's statement, will he try to disband the Assam Road Transport Corporation?

Shri Md. IDRIS (Minister, Finance).—Sir, the position is otherwise. We are not considering to disband it. In fact, the Assam Road Transport Corporation is paying something to the coffer but we expect something more and the Hon. Members may recall that we have, in the meantime, enhanced the bus fare for which there was a little bit of resistance also but the functioning of the Assam State Road Transport Corporation will have to be improved and speeded up. In recent times, however, its functioning has improved. Government has noted the observations made by the Hon'ble Members and our endeavours will be to make the department more effective?

Mr. SPEAKER.—Now, voting on Supplementary Demands for Grants for 1982-83.

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister) —Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that an additional amount of Rs. 8 crores be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Administration of Justice".

Mr. SPEAKER.—There is no Cut Motion. So I put the Demand. The Motion is that an additional amount of Rs. 8 crores be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Administration of Justice".

(The Demand was passed)

Mr. SPEAKER: Now demand No. 6, to be moved by Minister in-charge of Revenue, Shri, Gogoi.

Shri KESHOB CHANDRA GOGOI (Minister, Revenue): Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that an additional amount of Rs. 2,95,000 be granted to the Minister-in-Charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Administration of the Land Revenue".

Mr. SPEAKER: There is a cut motion in the name of hon. members Shri Benoy Kr. Basumatari, Shri Bimal Gayari and Shri Alit Chandra Boro. Shri Basumatari—

Shri BENOY KR. BASUMATARI: Sir, I beg to move that a provision of Rs. 2,95,000 under Supplementary Demand No. 6, Land Revenue and Land Ceiling in respect of administration of Land Revenue at page 2 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs. 100, i. e. the amount of the whole supplementary demand of Rs. 2,95,000 do stand reduced by Rs. 100.

Sir, during the year 1980, the President of India had given assent to the Assam Land Revenue Manual Act, and the weakness of the act at Chapter X were removed. The Central Government also gave us an assurance that the Tribal Belts and Blocks will be reorganised and Sub-Deputy Collectors in every Circle will be appointed. Therefore, we think that it was proposed to appoint at least sixteen S. D. Cs. in these Blocks. I donot know if in these areas the Govt. is planning to reorganise the S. D. C. circles.

শ্রীকেশব চন্দ্র গগৈ (বাজহ মন্ত্রী) :- অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে টাইবেল বেলেট আৰু বুলকত যি এচ, ডি,চি নিয়োগৰ কথা কৈছে তাৰ লগত এই ডিমান্ডৰ কোনো সম্পৰ্ক নাই এই ডিমান্ডটো হৈছে হিলচ্ ডিষ্ট্ৰিকট সম্পৰ্কত। আপোনালোকে জানে পাহাৰী জিলাত জন্ম খেতি হয়। তাত কেডেণ্টেল চাৰ্ভেৰ আৱশ্যক। সেই বিলাক ঠাইত কেডেণ্টেল চাৰ্ভে পাৰ্টি নিয়োগ কৰা হৈছে। তাৰ বাবে টকাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। হিলচ্ ডিপাৰ্টমেন্টে আমাক হিলচ্ প্লেণৰ ৮ লাখ ২৫ হাজাৰ টকা দিছে। কিন্তু দৰকাৰ হৈছে ১১.২০ লাখ টকাৰ। এই কাৰণে খৰচ কৰিবৰ কাৰণে এই পৰিপূৰক মঞ্জুৰীৰ আৱশ্যক হৈছে। মই মাননীয় সদস্য গৰাকীক কণ্ড'ন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনন্বোধ কৰিছো। কিয়নো তেখেতে কোৱাৰ দৰে চেণ্টাৰ-ৰ কথাটো ইয়াত ধৰা হোৱা নাই।

Shri BENOY KUMAR BASUMATARI: Sir, we know this about the settlement areas. But in these areas there is a general complaint. The people generally cultivate Jhum like the Kukis and Hmars etc There is no such facilities for them in such areas. Is the Government going to give settlement to the Kukies, the Hmars who is under these settlement areas?

শ্রীকেশব চন্দ্র গগৈ (বাজহ মন্ত্রী): অধ্যক্ষ মহোদয়, কেডেণ্টেল চাৰ্ভেৰ কথাটো ধৰা হৈছে। চেটলমেণ্ট কোনে পাব চৰকাৰে ভবা নাই। যিসকলে দখল কৰি আছে তেওঁলোকৰ কথা বিবেচনা কৰিব।

Mr. SPEAKER: I request the Hon'ble member to withdraw the Cut Motion?

Shri BINOY KR. BASUMATARI: Sir, I beg to withdraw the Cut Motion. (The cut motion withdrawn with the leave of the House)

Mr. SPEAKER: I put the Demand now, that an additional amount of Rs. 2,95,000 be granted to the Minister, In-charge of Land Revenue to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March 1983 in respect of the administration of Land Revenue. (The Demand No. 6 is Passed by the House on voice vote).

Shri JAGANNATH SINHA: (Minister, Transport), On the recommendation of the Governor of Assam I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 1,50,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of, Transport Service.

Mr. SPEAKER: There is no Cut Motion. The question is that Demand No. 11 be passed. (The House passed the Demand on voice vote.)

Shri HITESWAR SAIKIA: (Chief Minister), On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 15,00,000 be granted to the Minister-in-Charge of District Administration to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of District Administration.

Mr. SPEAKER: There is no Cut Motion. The question is the Demand No. 16 be passed. (The House passed it on voice vote).

Shri HITESWAR SAIKIA: (Chief Minister) On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 8,15,50,000 be granted to the Minister-in-Charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March 1983 in respect of Police.

Mr. SPEAKER: There are two. Cut Motions, one tabled by Shri Hemen Das and Shri Purna Boro and the other by Shri Abdus Sobhan.

Shri PURNA BORO: Mr. Speaker: Sir, I want to move that a provision of Rs. 8,15,50,000 under Supplementary Demand No. 18 in respect of administration of Police, at page 5 of the list of Supplementary Demands, be reduced by Rs. 100, i. e. the amount of the whole supplementary demand of Rs. 8,15,50,000 do stand reduced by Rs. 100.

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আমি বাখিছো। এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত আৰক্ষী শিতানত আমাৰ কিছৰ কথা কবলগীয়া আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰক্ষী শিতানত আৱশ্যকীয় অতিৰিক্ত মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে— অপৰাধ অন্তৰ্গত কাৰণে, জিলা আৰক্ষী আৰু অন্যান্য ব্যয়ৰ কাৰণে। অন্যান্যৰ ভিতৰত আছে সাধাৰণ নিৰ্বাচনত হোৱা ব্যয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জনে যে নিৰ্বাচন অন্তৰ্গত হৈ গ'ল, এই নিৰ্বাচনত আৰক্ষী শিতানত অতিৰিক্ত ধন বিচৰা বাবে আমি কৰ্তন প্ৰস্তাৱ আনিছো। আৰক্ষী সকলে নিৰ্বাচনৰ আগমহুৰ্ত্তৰ পৰা এতিয়ালৈকে যেনে ভাবে কৰ্তব্য পালন কৰিব লাগিছিল তেনে ভাবে কৰ্তব্য পালন কৰা হলে আজি যি পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছে সেই পৰিস্থিতিৰ নিশ্চয় উদ্ভৱ নহলহেতেন। এই সময় চোৱাত শান্তি-সম্প্ৰীতি বন্ধ কৰাৰ কাৰণে পদলিচৰ ওপৰত যি দায়িত্ব আছিল সেই দায়িত্ব পালন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণেই এটা সাংঘাতিক অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছিল। আৰক্ষী লোক সকলে দায়িত্বশীল ভূমিকা গ্ৰহণ কৰা হেতু আজি অসমত যি ধংসলীলা হল, যি হত্যাকাণ্ড আৰু অগ্নি সংযোগৰ ঘটনা সংঘটিত হ'ল ইয়াৰ পৰিমাণ নিশ্চয় কমিলহেতেন। কিন্তু এই সময় চোৱাত আৰক্ষী চকী সমূহে যি ভূমিকা লৈছে, আমি তাক সন্দেহ কৰা নকৰি নোৱাৰো। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জনে যে নিৰ্বাচনৰ আগমহুৰ্ত্তত দলং সমূহ জলাই দিয়া হৈছিল। গোৰেশ্বৰতে নিৰ্বাচনৰ আগমহুৰ্ত্তত দলং সমূহ জলাই দিয়া হৈছিল। বাইজে যেতিয়া দলং জলোৱাৰ বিষয়ে খবৰ দিবলৈ আহিছিল তেতিয়া সেই অঞ্চলৰ থানাৰ ভাৱপ্ৰাপ্ত চি, আই, শ্ৰীমদলে বৰাই বাইজক খেদি পঠাই কৈছিল—“দলং পৰিষ্কাৰ কৰাৰ গৈছে, অপৰাধলোকক কি হৈছে?” এইদৰে দলং পৰিষ্কাৰ কৰাৰ পিচত ১৮ তাৰিখে ৭ খন গাওত অগ্নি সংযোগৰ ঘটনা ঘটিছে। চৰকাৰী হিচাপ মতে ২৪ জন মানহে তাত হত্যা কৰা হৈছে। কিন্তু বাইজৰ হিচাপ মতে তাত কমেও ৮২ জন মানহে মৰিছে। সকলোদৰে শত উদ্ধাৰ কৰিব পৰা নাই। মাত্ৰ ২৪টা শহৰে উদ্ধাৰ কৰা হৈছে। অকল গোৰেশ্বৰতেই নহয় অসমৰ অন্যান্য অঞ্চলতো এনে ঘটনা ঘটিছে। পদলিছে সেই সময়ত উপযুক্ত বনৰক্ষা নলে হয়তো কোনো কোনো অঞ্চলত এনে ঘটনা ঘটিবলৈহেতেন আৰু মৃতদেহ সংখ্যাও ইমান নহলহেতেন। দেখা যায় যে নিৰ্বাচনৰ কাৰণে এই আৰক্ষী শিতানত লাখ লাখ টকাৰ মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে। আৰক্ষী সকলে তেওলোকৰ কৰ্তব্যৰ অহেলা কৰা কাৰণেই বিভিন্ন অঞ্চলত আজি এই মৰ্মহানিক ঘটনা সমূহ ঘটিছে। গতিকে জনসাধাৰণৰ আজি আৰক্ষীসকলৰ ওপৰত আস্থা নোহোৱা হৈছে। তাৰ বাবে এই আৰক্ষী বিষয়া সকলেই দায়ী নহয় নে? আজি একাংশ আৰক্ষীৰ বাবেই গোটেই আৰক্ষীৰ ওপৰত বদনাম অহা নাইনে?

দেখা যায় যে আৰক্ষী শিতানত লাখ লাখ টকা খৰচ কৰিবলৈ মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে। কিন্তু আৰক্ষী সকলে তেওঁলোকৰ কৰ্তব্যত অৰহেলা বিহে। তেওঁলোকৰ উপস্থিতিতে মৰ্মান্তিক ঘটনা সংঘটিত হৈছে। জনসাধাৰণৰ প্ৰতি আৰক্ষী সকলৰ যি দায়িত্ব সেই দায়িত্ব তেওঁলোকে পালন কৰা নাই। আৰক্ষী সকলে যি দৰে ভূমিকা পালন কৰিব লাগিছিল সেই দৰে নকৰাৰ কাৰণে সমগ্ৰ আৰক্ষী সকলৰ ওপৰতে আজি বদনাম জাৰি হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে নিৰ্বাচন হৈ গল কিন্তু এতিয়া পৰিস্থিতি যিটো অৱস্থাত আছে সেইটো বৰ দৰুণ লগা। এই যিনিতে মই দৃষ্টমান ঘটনাৰ কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। বঙিয়া থানাৰ পৰা বঙিয়া তিনিআলি ১ কিঃ মিঃ দূৰনহয়। কিন্তু তাৰ ভাৰিক সংখ্যালঘুৰ সব্দ দোকানী সকলে তেওঁলোকৰ দোকান আজিও খুলিব পৰা নাই। যোৱা ২২ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখৰ পৰাই বন্ধ আছে। ঠিক সেই দৰেই বোটাৰুচি গাওঁ থানাৰ পৰা ৩ কিঃ মিঃ অধিক দূৰ নহয়। সেই গাৱৰ যি সকল লোকে নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল সেই সকল লোক আজিও ঘৰলৈ ঘূৰি যাব পৰা নাই। মই ভাবো এই ধৰণৰ ঘটনা অকল সেই অঞ্চলতেই নহয় অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত এই ধৰণৰ ঘটনা ঘটি আছে। যি সকল নিৰ্বাচনৰ পক্ষত আছিল, যি সকলে নিৰ্বাচন হৈ কাম কাজ কৰিছিল সেই সকলে গাৱলৈ যাব পৰা নাই, কাৰণ গাৱলৈ যাব পৰাৰ পৰিস্থিতি সৃষ্টি হোৱা নাই। থানা সমূহে যি ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে সেই ভূমিকা প্ৰসংশনীয় নহয়। থানাই বক্ষণাবেক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই। আৰক্ষী সকলে বিভিন্ন সময়ত যিবিলাক কাম সময়োচিত ভাবে কৰিব লাগিছিল সেই বিলাক সময় মতে কৰিব পৰা নাই। সময়োচিত ভাবে আৰক্ষী সকলে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হলে ইমান বিলাক ঘৰ পোতা-নগলেহেতেন অৱে হত্যা কান্ড হবলৈ নাপালেহেতেন। গোৱালপাৰা জিলাৰ পাটকাটা অঞ্চলত ঘৰ জলাওতে আৰক্ষী চকিৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া জনো সেই ঠাইত উপস্থিত আছিল বৰলি অভিযোগ আহিছে। পাটকাটাৰ ভাৰিক সংখ্যালঘু সকলৰ ঘৰ জলাই দিয়া হল। যোৱা ১৭তাৰিখৰ পৰা ১৯তাৰিখলৈকে উত্তৰ অৰ্দ্ধাৰ্দ্ধ অঞ্চলৰ হাজাৰ হাজাৰ মানুহৰ ঘৰ জলাই দিয়া হল। সেই বিলাক ঘটনা আৰক্ষী সকলৰ নিষ্কৰ্মতাৰ কাৰণে অনাস্থিত হল। পাটকাটাৰ অঞ্চলৰ যি সকলে নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণৰ পক্ষত আছিল সেই সকলৰ অৱস্থা আজিও বৰ্ণাশীত হৈছে। আমি এই কথা জানো যে সবভোগ থানাৰ ওচৰতে বেল ফেটনৰ ওচৰতে ২ জন চি পি এমৰ কৰ্মীক দিনতে হত্যা কৰা হৈছিল। কিন্তু আজিলৈকে আচাৰি গেল্লাৰ কৰা নহল। নিৰ্বাচনৰ পিচতে আজি যি পৰিস্থিতি চলি আছে এই সময়তগাৱৰ ভিতৰত আৰক্ষী সকলৰ ভূমিকা অত্যন্ত দৰুণজনক। আৰক্ষী সকলে এই বিলাক ঘটনা বোধ কৰিব পৰিব লাগিছিল। যোৱা ১৫ আগষ্ট উদ্‌যাপন কৰি আহোতে প্ৰচেষ্টা কৰি অহা হৈছিল। সেই দিনা আন্দোলনকাৰীৰ জনতা কাৰাফিউ আছিল। এই কাৰণে প্ৰচেষ্টাকাৰীয়ে আৱশ্যকীয় পাবমিচন চৰকাৰৰ পৰা লোৱা হৈছিল। এই প্ৰচেষ্টাটো গৈ এখন গাওঁ পোৱাত সেই গাৱৰে আন্দোলনকাৰীয়ে একেবাৰে আগত থকা 'গোবাংগ পালক' হত্যা কৰে। সেই সময়ত ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া শ্ৰীহৰি প্ৰসাদ বৰা তাত উপস্থিত আছিল। সেই দিনাই ভাৰিক সংখ্যালঘু সকলৰ দোকান লুটপাট কৰা হৈছিল। সেই দিনা এই ঘটনা ঘটিবলৈ পালে পদলিচৰ নিষ্কৰ্মতাৰ কাৰণে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিতানত যি ধন ধৰা হৈছে সেই ধন আৰক্ষী সকলৰ কাৰণেই খৰচ কৰা হব। যি আৰক্ষীয়ে কৰ্তব্য পালন নকৰে তেওঁলোকৰ কাৰণে এই ধন খৰচ কৰিবলৈ আমি দিব নোৱাৰো। যোৱা পৰ্বহিও আন্দোলনকাৰীয়ে মাৰপিটৰ ঘটনা সংঘটিত কৰে। টিহৰ কমঃ দীন কলিতাক আখাৰা চকত মৃতপ্ৰায় অৱস্থাত পোৱা হয়। আৰক্ষী সকলৰ ভূমিকাৰ সম্পৰ্কত জনক্ৰান্তি ক্লাকতত এটা খবৰ প্ৰকাশ হৈছে সেইটো মই পঢ়ি দিব বিচাৰিছো। সেয়া হৈছে এই "কলাইগাওঁ" থানাৰ অধিনৰ পানবাৰী পদলিচ চকীৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত আৰক্ষী বিষয়াৰ বিবৰ্ধে স্থানীয় বাইজে অভিযোগ কৰিছে যে যোৱা ১৭ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা কদমতলা বাগিছাৰ আনিচৰ বহমানক পদলিচে চকীলৈ গাতি নি গঢ়িয়াই হত্যা কৰিছে। ২০ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে পানবাৰীৰ ৭৫ বছৰীয়া আজিমুদ্দিনক নামাজ কৰি থকা অৱস্থাত গঢ়িয়াই হত্যা কৰিছে। ছিপাৰ আৰক্ষী চকীৰ বিষয়াৰ উপস্থিতিত ২০

ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে ০৫ টা ঘৰত জুই দিয়া হৈছিল বৰলিও অৰ্জিযোগ আহিছে। ১৯ ফেব্ৰুৱাৰীত মংগলদৈ মহকুমাৰ টাণ্ডি চাৰিআলিত পৰলিচে ৫ জন লোকক হত্যা কৰে। তেওঁলোক হুল ছুৱেলমান মদাৰ্শি, আদৰাচ আলি, আবদল কালাম, ফৰিদ হোচেইন আজিমদাৰ্শিদন আবদ আবদৰ বহমান মংগলদৈ মহকুমাতে কেইজনমান তলভাৰীয়া পৰলিচ বিষয়াৰ উপস্থিতিত ৩৫ ঘৰ জুই লগোৱা হৈছিল।" গতিকে পৰলিচে এই দৰে কৰ্তব্য পালন কৰিছে। তদুপৰি যি সকলৰ লৰা-ছোৱালীয়ে নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল সেই সকলৰ ওপৰত জৰিমনালগোৱা হৈছে। সেই সকলৰ কেইজনমান হৈছে শ্ৰীহৰেন ডেকা, শ্ৰীশবত ডেকাৰ পৰা দুইহাজাৰকৈ শ্ৰীদেবেন দাসৰ পৰা ১৬০০, শ্ৰীসত্য দাসৰ পৰা ২০২ আৰু শ্ৰীভবেন দাস, শ্ৰীগঞ্জ দাস, আৰু শ্ৰীপ্ৰবীন দাসৰ পৰা ১০১ টকাকৈ জৰিমনা আদায় কৰা হৈছে।

জৰিমনাৰ তালিকাত দেখা যায় যে, ১০হেজাৰ টকা পৰ্যন্ত জৰিমনা কৰা হৈছে। তাৰ ভিতৰত শ্ৰীপ্ৰিয়নীৰি চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক ৫৫১ টকা দিবলগীয়া হৈছে। গাৱঁৰ সমাজক দিবলগীয়া নহল। শ্ৰীত্ৰৈলোক্য চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক দিবলগীয়া হল ২,৫০০ টকা আৰু গাৱঁৰ সমাজক দিবলগীয়া হয় ১,৯৯০ টকা। শ্ৰী গালাপ চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক দিবলগীয়া হয় ৩,০০০ টকা আৰু গাৱঁৰ বাইজক ১,৭০০ টকা। শ্ৰীযোগেশ্বৰ চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক দিবলগীয়া হয় ১,৯৫১ টকা, গাৱঁৰ সমাজক দিবলগীয়া হয় ১,৫০০ টকা, কেচ উঠোৱা বাবদ দিবলগীয়া হয় ৪০০ টকা, আৰু কণিষ্ঠ পত্নীৰ প্ৰাণৰক্ষাৰ বাবদ দিবলগীয়া হয় ১,৬০০ টকা। শ্ৰীপ্ৰবীৰ চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক দিবলগীয়া হৈছে ২,২০০ টকা কিন্তু সমাজক দিবলগীয়া নহল। শ্ৰীমাধৱ চৌধুৰীয়ে গণসংগ্ৰাম পৰিষদক ১,০০০ (এহেজাৰ টকা) কিন্তু সমাজক দিবলগীয়া নহল। ইয়াৰ উপৰিও খট্টাবগৰাৰি, কাচৰীভিঠা, বাঘমাৰা, বিহাবাৰী আদি গাওঁত হাজাৰ হাজাৰ টকাৰ আৰ্থিক জৰিমনাৰ বোজা মূৰ পাতি লবলগীয়া হৈছে। এতিয়াও এই জৰিমনাৰ কাম চলিয়েই আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে এটা আৰক্ষী থানালৈ মানুহ যাবলগীয়া হয় তেতিয়া, যেতিয়া মানুহৰ জীৱন আৰু সম্পত্তিৰ কোনো নিৰাপত্তা নাইকীয়া হয়। যেতিয়া চোৰ, ডকাইতি বা ভেদনধৰণ কৰি সাংঘাতিক ঘটনা সংঘটিত হয়। এই আৰক্ষী থানাৰলোক সকলে বিভিন্ন সময়ত বাইজৰ পৰা অৰ্জিযোগ পাই গতিকে কোন বিলাক মানুহ দৰুও সেই কথা জনা থাকে। তথাপিও বহু সময়ত দেখা যায় যে, সেই সকল লোকৰ লগতেই এই আৰক্ষী থানাৰ লোক সকলৰ হালিগালি। বাইজে নানান আপত্তি কৰি ধকা স্বৰূপে কেন্দৰুগা অঞ্চলত শ্ৰী কমঃ ভূগেন শৰ্মাৰ ঘৰত আমাৰে দুজন কৰ্মী অন্য ঠাইৰ পৰা আহি আছিল। কাৰণ নিজৰ গাৱঁত তেওঁবিলাক থাকিব নোৱাৰে। সেই গাৱঁত ভি, ডি, পি আছিল। বাতি পহৰা দিয়ে। সেই অঞ্চলত নিৰ্বাচন হৈছিল। ই কমলপুৰ থানাৰ অন্তৰ্গত। তাত আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী তেনেই সকল হোৱা নাছিল। নিৰ্বাচন হৈ যোৱাৰ পিছত যি সকলে নিৰ্বাচনত অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল আৰু যি সকলে বিভিন্ন দলৰ নেতৃত্ব দিছিল সেই সকল লোকৰ ওপৰত নজৰ বাৰ্খিছিল। বামদলগাওঁ আৰু পচৰুৱা—এই দুয়োখন চপা একেখন বোৰ্ডিনট ভলেইজত অৱস্থিত। বোৰ্ডিনট ভি, ডি, পিৰ পহৰা থকা স্বৰূপে আন্দোলনকাৰীয়ে সেই সকলক শলঠেকত পেলাই পৰলিচৰ সহায়ত কৰ্মী সকলক ধৰি বাৰ্ধি লৈ আহে। গাওঁত মানুহ সকলো অধাক। যি সকল অগৰাৰী সেই সকলক জনাস্বৰূপে আৰক্ষী থানাই গ্ৰেপ্তাৰ নকৰি নিৰপৰাধী সকলকহে যদি গ্ৰেপ্তাৰ কৰে তেতিয়াহলে কি পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হব পাৰে সেইটো সহজেই অননুময়।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই প্ৰসঙ্গত আৰু বোছি কথা কব নোখোজে। আজি যি কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপনা কৰা হৈছে এই প্ৰসঙ্গত মই এ। কথাই কব খুজিছো যে, পৰলিচ বিভাগৰ একাংশ প্ৰতিকাৰী কৰ্মীৰ কাৰণে গোবেই বিভাগটোৰ ওপৰতেই আস্থা নাইকীয়া হৈ পৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপদনি নিশ্চয় জানে যে আমি 'মার্চিষ্ট' আদৰ্শত বিশ্বাস কৰা লোক সকলে কৃষক আৰু শ্ৰমিক সকলৰ জীৱন জীৱিকাৰ সংগ্ৰামত সদায়সমৰ্থন দি আহিছে। কিন্তু, বাস্তৱ অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখা যায় যে, আৰক্ষীলোক সকলে এই সকল শ্ৰমিক আৰু কৃষকৰ বিৰুদ্ধেই যায়। যি সকল ভূস্বামী আৰু জমিদাৰ আছে সেই সকলে সদায়েই এই আৰক্ষী লোক সকলক কৃষক আৰু শ্ৰমিকৰ বিৰুদ্ধে প্ৰয়োগ কৰি আহিলে। গতিকে আৰক্ষী সকলৰ এনেধৰণৰ ভূমিকা হৈছে প্ৰতিক্ৰমাণীল ভূমিকা। কাজেই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো। বৰ্ত্তা ইমানেই।

শ্ৰীহেমেন দাস :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মইও বিষয়টোৰ ওপৰত কেইটামান কথা কোৱাৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰিলো। এই টকাটো বিচৰা হৈছে নিৰ্বাচনৰ সময়ত শান্তি-শৃংখলা বক্ষা কৰাৰ কাৰণে কৰা খৰচৰ বাবে। নিৰ্বাচনৰ সময়ত হোৱা আইন শৃংখলাৰ কথা আমাৰ যি সকল মাননীয় সদস্য নিৰ্বৰ্চীচাত হৈ আহিছে সেই সকলৰ সকলোৰে জনা আছে। এই শান্তি-শৃংখলা বক্ষা কৰা টান নহলেহেতেন, কিন্তু আৰম্ভণিৰে পৰা কিছুমান ভুল কৰি অহা হ'ল। যি সকলে আচলতে হিংসাত্মক ঘটনা সংঘটিত কৰিব পাৰে সেই সকলক গ্ৰেপ্তাৰ নকৰি যি সকল আন্দোলনকাৰীয়ে তেনে ঘটনা একেবাৰেই কৰিব নোৱাৰে সেই সকলক দিল্লীৰ আলোচনাৰ পৰা আহোতে এয়াৰ পটভে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যি সকলে হিংসাত্মক ঘটনা কৰিব পাৰে সেই সকল মনঠেই বোঁছ নহয়। খৰুউৰ কম তেওঁলোকৰ সংখ্যা। একোখন থানাৰ অন্তৰ্গত কিজানি ২০ জনো নোলাৰ। আমি শৰ্দিছিলো যে যিবিলাক কুখ্যাত লোক আছে সেই সকলৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব কিন্তু আমি বাস্তৱত যিটো দেখিলো সেই সকল লোকৰ ওপৰত কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহ'ল। ফেব্ৰুৱাৰীৰ ১৫ তাৰিখে মোৰ সমষ্টিৰ এঠাইত ঘৰ জ্বলালে। তাৰ পিছদিনা যি কেইজনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে সেইকেইজন ঘৰৰ পৰা বজাৰ কৰিবলৈ যাওঁতে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে। এই যি কেইজন গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে তাৰ ১৫ জনৰ ভিতৰত ৭ জনেই আমাৰ দলৰ সমৰ্থক আছিল। মোৰ সমষ্টিৰ সেই অঞ্চলত আন্দোলনৰ কোনো উম্মাম নাই। কিন্তু যি কেইজনে এই অগ্নিকাণ্ডৰ ঘটনাৰ লগত জড়িত আছিল সেই কেইজনৰ সংখ্যাও খৰুউৰ কম আছিল। তেওঁলোকক ধৰিব নাগিছিল কিন্তু নধৰে। এই যিটো প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছে বৰ সাংঘাতিক কথা হৈছে। এনেকুৱাও হৈছে পদাচ আফিচাৰৰ পৰা জনামতে যি বিলাক দৰ্শকৃতকাৰী সেই বিলাকক গোটেই বাতিল কৰি ধৰি অনাৰ পিছতো পিছদিনা সিহঁতক থানাৰ সম্মুখতে ঘূৰি থকা দেখা যায়। নিৰ্বাচনৰ আগতে যি বিলাক গণ্ডগোল লগাৰ পৰা মানৱক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে, এই ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি নহলহেতেন। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীপূৰ্ণ বড়ো ডাঙৰীয়াই একাধাৰ ঠিক কথাই কৈছে যে, একাংশ পদাচ কৰ্মচাৰীৰ কাৰণেই গোটেই বিভাগটোৰেই বদনামৰ সম্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছে। এইটো নিতান্ত সচাঁ কথা যে, নিৰ্বাচনৰ সময়ত কিছুমান পদাচ কৰ্মচাৰীয়ে যেনেদৰে লঘোনে ভোকে, খাবন পোৱন নাইকীয়াকৈ কাম কৰিবলগীয়া হৈছে সেইটো দেখিলেই দৰু লাগে। মই বাজ্যপালৰ ভাষণৰ ওপৰত হোৱা বিতৰ্কৰ সময়তো কৈছিল যে, এজন পদাচ আফিচাৰৰ ঘৰত জুই জ্বলাই দিয়াৰ পিছত যি কেইজনে সেই জুই নৰ্মাবলৈ গৈছিল সেই কেইজনকহে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে। যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ১৭ তাৰিখৰ পৰা সেই কেইজন বৰপেটা লক-আপত আৰম্ভ হৈ আছে। এই বিষয়ে মই আমাৰ মাননীয় মধ্যমশ্ৰী মহোদয়কো অবগত কৰা হৈছে। তেওঁলোকক হাজিৰা দিবৰ কাৰণে বৰপেটাৰ পৰা যেতিয়া বাটলৈ অনা হয় তেওঁবিলাকক বৰ বেয়া ধৰণে প্ৰহাৰ কৰা হৈছে। যি কেইজন পদাচ কৰ্মচাৰীয়ে এই ব্যৱহাৰ কৰিছে সেই কেইজনৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত কৰি চাৰ্কাৰী পৰা 'ডিডাজ' কৰিব লাগে। গতিকে পদাচৰ ভিতৰত যি বিলাক দৰ্শকৃতকাৰী পদাচ আছে সেইবিলাক বিছাৰি উলিয়াই চিনাক্ত কৰিব লাগে। দৰ্শকৃতকাৰী এই সকল পদাচ বিষয়াই জনসাধাৰণক উচৰাই আছে। যোৱা ১৭ তাৰিখে মোৰ সমষ্টিত ৩ খন গাঁও চাই হৈ গ'ল, ১৪২ টা পৰিয়াল গৃহহীন হ'ল। নামধৰি এজাহাৰ দিয়া স্বত্বেও সেই বিলাকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা নহ'ল। অলপতে সেনাবাহিনী গৈহে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে।

আমাব মাননীয় মন্ত্রী শ্রীউপেন দাস মহোদয়ৰ লগত যাওঁতে এই বিষয়ে তেখেতক সৰ্বশেষ জনোৱা হৈছে। নিতান্ত কৌশলপূৰ্ণ ভাবে অপবাধী সকলক গ্ৰেপ্তাৰ নকৰি নিৰুপবাধী বিলাকক বিশেষ এটা দলৰ প্ৰতি আনুগত্য থকা লোকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব কাৰণে পৰোৱানা জাৰি কৰা হৈছে। মই বিধায়ক হৈ অহাৰ পিছত এই বিষয়ে বিশেষকৈ পাটোছাৰকৰিছত থকা মোৰ ভনীজনৰ ঘৰ আৰু নিতান্ত অওহী-বঙহীৰ ঘৰ কেনেকৈ জলাই দিছে সেই বিষয়ে মই আমাব মাননীয় মন্থ্যমন্ত্ৰী আৰু পদলিচৰ ডাইবেক্টৰ জেনেৰেল আদিক সৰ্বশেষ বিবৰি কৈছো। সবভোগ ষ্টেচনতো মানুহ যাব নোৱাৰে। চি, পি, এমৰ মানুহ বঙালী আদি থাকে যতে লগ পায় তাতে মাৰে। এইয়া হৈছে নিৰ্বাচনৰ পিছত ঘটি থকা জাৰ ঘটনা। অৱস্থা দেখি ২।১ জন পদলিচ বিষয়াই মোক কৈছে, চাব আপোনালোকেও লাগক, চই তাৰ ঘটনা। অৱস্থা দেখি ২।১ জন পদলিচ বিষয়াই মোক কৈছে, চাব আপোনালোকেও লাগক, চই কিমান থাকিব এইদৰে। আমি কৈছে বোলে দৰকাৰ হলে লাগিম। কিন্তু এতিয়া নেয়াও। শান্তিপূৰ্ণ সমাধান। কাৰণে চেণ্টা কৰিব কিন্তু শেষপৰ্য্যন্ত যেতিয়া দেখিম পৰিস্থিতিয়ে বাধ্য কৰাইছে তেতিয়া আৰু সেইমতেই কাম কৰিব লাগিব। আজি আমি বিশেষ দলভুক্ত হোৱাৰ কাৰণে নিজেই বিক্ষীৰ্জ হবলগীয়া হৈছে। নগাঁওত আমাৰ ৭০ জন বিক্ষীৰ্জ আছে। আমাৰ এই বিক্ষীৰ্জ হবলগীয়া সদস্য সকলৰ কাৰণে আমি নিজেই দান বৰঙণি তুলিব লগীয়া হৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰবিলত থানাৰ পৰা এক কিলোমিটাৰ দূৰত্বৰ ভিতৰতে ১০ ঘৰ মানুহৰ ঘৰত জুই জ্বলিল। এইবিলাক জানো পদলিচৰ গাফিলতিৰ কাৰণেই হোৱা নাই?

সংখ্যালঘু মানুহে অসমীয়াক মাৰে মাৰে বা অসমীয়াই সংখ্যালঘুক মাৰে মাৰে এই কথা মিছা। বহু আগৰ পৰাই মানুহবিলাক মিলি থাকিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। দুয়ো সম্প্ৰদায়ৰ মাজত এতিয়াও বিবেকবান মানুহৰ অভাৱ হোৱা নাই। সেই সকল মানুহে অগ্নি সংযোগ বন্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু চি, আৰ, পিৰ গাড়ীত কোনো ঠাইত আসন্ন ঘটনা অগ্নি সংযোগৰ সম্ভাবনা থকা স্বত্বে তেওঁলোকে গাড়ী ফিৰাই গঢ়ি আহিল। সংখ্যালঘু মানুহ আহি কয় যে পিচফালৰ পৰা মানুহ আহি আছে আপোনালোকে কি কৰে কওক, আমি বাধা দি আছো! কিন্তু তাৰ মাজতেই চল চাই ঘিউ ঢালিলে। কেইটামান ডিজাৰটেড হাউচত কেনোবাই জুই দিলে আৰু সেই ডিজাৰটেড হাউচ কেইটা সংখ্যালঘুৰ আছিল। কিন্তু এই ঘটনাক বাধা সৃষ্টি কৰিব পাৰিলেহেতেন যদি পদলিচে কেইটামান ক্লেণ্ড ফায়াৰ কৰিলেহেতেন। বহাত যি জুই জ্বলিছিল আৰু বড়োপাৰাতো, কিন্তু চি, আৰ, পিৰ গাড়ী তাৰ পৰা ফিৰাই আনিছে। জুই নমুৱাবলৈ কিছুমান লোক আগবাঢ়ি যাব বিচাৰিছিল কিন্তু পদলিচে তেওঁলোকক বাধা দিলে আৰু পদলিচে নিজেই কোনো বাধা নিদিলে। ফলত কলিতাপাৰাত জুই লাগিল। চাৰিওফালে কৰ মানুহ কোনফালে গৈছে আৰু পথৰ ওপৰত সেই মানুহ বিলাক কাৰ মানুহ একো ধৰিব নোৱাৰি পদলিচে কৈছিল কাৰুনো গৰলিগাম। তেতিয়া বাতি দুটা আটুটামান ৰাজিছে। প্ৰায় প্ৰতিদিনেই ৰাতি ৰাতি জুই দেখা পাইছো। ৭ বজাত, ৮ বজাত ৯ বজাত কেবল জুই আৰু এনেকৰা দেখা গৈছে যে গোৱালপাৰা জিলাৰ ভিতৰত থকা অণ্ডল কামৰূপ জিলাৰ পদলিচে তেওঁলোকৰ জিলাৰ অস্তবগত নহয় বৰলি সেই ঠাইলৈ নেয়ায়। গতিকে সীমাৰ কথাত নেভাৰি কনেকৈ ঘটনাৰ সাম কটাৰ পাৰি সেইটো চেণ্টা কৰিব লাগে। নিৰ্বাচন সম্পৰ্কত পদলিচৰ দিতনত যি দাবি আহিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিব পৰা নাই। কিয়নো পদলিচে সেই সময়ত সংঘটিত ঘটনা সমূহৰ কৰ্তব্য পালন কৰিব পৰা নাই। কিছুমান থানাত দেখা যায় তিনিজন বিষয়া আছে, এজন অসমীয়া প্ৰেমী, এজনবঙালী প্ৰেমী আৰু কোনোবা এজন মডেলমা প্ৰেমী। এনে ক্ষেত্ৰত আইন শৃংখলা কেনেকৈ বন্ধা পৰিব। গতিকে আজি এনে অৱস্থাত পদলিচ সকলক পদনৰ প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে, মাননীয় মন্থ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে মই সমৰ্থন কৰিছো। একোদিনাই মানুহ এনেকৰা হব নোৱাৰে। আমাৰ ইতিহাস আছে। এতিয়া মানুহৰ বংশ বংশ এই বীজ সিপাইছে। গতিকে এইবিলাক যেতিয়ালৈ দৰ কৰিব পৰা নাযায় আৰু ধাৰাবাহিক প্ৰচেষ্টাৰে এই দোষ বিলাক দৰ কৰা নহয় তেতিয়ালৈ সমস্যা সমাধান নহব। আৰু এটা কথা হৈছে যিসকল পদলিচ বিষয়াই বা কৰ্মচাৰীয়ে প্ৰকৃততে কৰ্তব্যত গাফিলতি কৰিছে সেইসকলৰ ওপৰতহে শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লব লাগে। অযথা নিৰ্দোষী সকলক জ্বলন কৰিব নালাগে। কিয়নো এনেকৰাও দেখা গৈছে যে দুই পক্ষকে ঘৰলৈ যাবলৈ দিয়া হল আৰু শান্ত হবলৈ কোৱা হ'ল।

কিন্তু হঠাত হাইছিল বাজি উঠিল। আৰু লগে লগে জুই জ্বলি গ'ল। গতিকে দেখা যায় ঠাই বিশেষে ঘটনা বিনাক বেলেগ বেলেগ ধৰণৰ হৈছে। তেনেকুৱা চিলেকটেড ঠাইত হোৱা ঘটনাৰ লগত জড়িত লোক সকলকহে ধৰিব লাগে। অনাহকতে যাকে তাকে জনলয় কৰিব নেলাগে। এইখিনিকে কৈ মই মোৰ কণ্ঠন প্ৰস্তাৱনা সমৰ্থন কৰিছো।

Mr. Speaker, Now Hon'ble Member, Shri Abdul Subhan.

Shri ABDUL SUBHAN: Mr. Speaker, Sir, that the provision of Rs 8,15,50,000 under Supplementary Deman No. 18—Police in respect of administration of Police, at page 5 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs.100, i.e., the amount of the whole Supplementary of Rs.8,15,50,000, do stand reduced by Rs.100.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনত যিটো ডিমান্ড নং ১৮ ত ২৫১ এ পৰিচি শিভানত ৮ কোটি ১৫ লাখ ৫০ হাজাৰ টকা বিচাৰিছে, এই সংক্ৰান্তত মই দৰবাৰ কথা নকৈ নোৱাৰিলো। ইলেকচনৰ বিষয়ে কবলৈ গৈ মই এটা কথা ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছো যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ১০ তাৰিখে ভাৰতৰ প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ কলগাছিয়াত প্ৰগ্ৰেম আছিল। কিবা কাৰণত বোধকৰো তালৈ অহা নহল। কিন্তু সেই প্ৰগ্ৰেমৰ কাৰণে ১ লাখ টকা খৰচ কৰি এখন বিৰাট পেপেডল বনোৱা হ'ল। প্ৰগ্ৰেম কেণ্ডেল হল। অধ্যক্ষ পি, ডব্লিউ,দিব ইমান বৃহত পৰিমাণৰ টকা অখলে গ'ল। আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত অৰ্থনৈতিক সংকটৰ সময়ত মিছামিছিকৈ এনেকৈ প্ৰগ্ৰেম কৰি ইমান টকা খৰচ কৰাৰ কি প্ৰয়োজন থাকিব পাৰে। নিৰ্বাচনৰ সময়ত হেমেদ দাস জগুৰীয়াই কোৱাৰ দৰে কেৱল সকলো পৰিচিচেই যে ইন-চিৰিচিয়াৰ সেইটো নহয়, বহুটো পৰিচিচে চিৰিচিয়াৰলৈ কাম কৰিছে। যিবিলাকে কাম কৰিব পৰা নাই আৰু বিপ্লৱনাৰ সৃষ্টি কৰিছে সেই সকলৰ ওপৰতহে শাস্তি বিধান কৰিব লাগে। উত্তৰ অভয়াপৰিৰ আৰু দক্ষিণ অভয়াপৰিৰ ভোটৰ বাকচ এটাও যাব নোৱাৰিলে। মই জনামতে চি, আব, পিয়ে ভোটৰ বাকচ আনিবলৈ যাওতে অসম বেটেলিয়নে বাধা দিলে, ফলত ভোটৰ বাকচ কেন্দলৈ যাব নোৱাৰিলে।

Mr. Speaker, Hon'ble Member is requested to confine his speech on the subject matter.

শ্ৰীআব্দুল চোভান :- অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ ভড়ালৰ পৰা আজি অজপ্ৰ টকা খৰচ কৰা হৈছে। নিৰ্বাচনৰ নামত বহুতো অক্ষিচাৰ আৰু বহুতো পৰিচি বাহিনীৰ লোক নিয়োগ কৰা হৈছে। ৰাইজৰ উপকাৰৰ কাৰণে। তেখেত সকলক প্ৰত্যেক এলেকাই এলেকাই শাস্তি সম্প্ৰতি বন্ধাৰ নামত নিয়ন্ত্ৰিত দিয়া হৈছিল। কিন্তু মই ক'জ নেপাও" যে তেখেত সকলে সেই দায়িত্ব বন্ধা কৰিব পাৰিলে নে নাই। মই আজি দৰখেৰে সৈতে জনাব লগা হৈছে যে যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ৭ তাৰিখে বৰপেটাৰ পৰা এজন ল'ৰা কিবা কামত গৱাহাটলৈ আহিছিল। গধূলি ঘৰলৈ ঘূৰি যাও"তে বৰপেটাৰ পৰা ১১কিলোমিটাৰ মান বাস্তা ভেও" খোজ কাটি যাব লগা হৈছিল। কিন্তু তাৰ পিচতে গম পোৱা গ'ল যে ল'ৰাজন বাটৰ পৰাই নাইকিয়া হৈছে। সেই ল'ৰাজনৰ নাম আছিল ট্ৰাহীম আলি, দেউতাকৰ নাম হাইদৰ আলি, গাও"—ভৰটকাঁচ, থানা—বৰপেটা। তাৰ লগে লগে বৰপেটাৰ পৰিচি কণ্ঠপক্ষৰ লগত এই বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল। কিন্তু তাৰ উত্তৰ হিচাবে বৰপেটাৰ পৰিচি কণ্ঠপক্ষৰ পৰা যি উত্তৰ পোৱা হ'ল সেইটোত মই আচৰিত নহৈ নোৱাৰিলো। তেও"লোকৰ পৰা উত্তৰ পোৱা হ'ল যে—ল'ৰাজনে হয়তো কৰবাত আলিহ খাবলৈ গৈছে। ইয়াৰ পিচত সেই ল'ৰাজনৰ লগত যিটো বেগ কিছমান লাগতিয়াল কাগজ-পত্ৰ আৰু চাৰ্টিফিকেট আদিও আছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়েও পৰিচি বিভাগৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰাত তেও"লোকে এনে ধৰণেহে উত্তৰ দিলে যে ল'ৰাজনে হয়তো ল'ৰালিকৈ যাবলগা হোৱাত ওচৰতে কৰবাত সেইবোৰ থৈ গ'ল আৰু পিচত হয়তো সেইবোৰ কোৱো" বা ইবাস্তাব কাষত পেলাই দিলে। আপোনালোকে এইবোৰ কথা শুনিলে আচৰিত হ'ব। তেও" যদি প্ৰকৃততে আলিহ খাবলৈ গৈছিল তেনেহলে যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ৭ তাৰিখৰ পৰা আজিলৈকে (প্ৰায় ডেৰ মাহ) আলহী থাকেই আছে নে ?

২নং ঘটনা হৈছে যোৱা ১৩।৮।৮০ তাৰিখে মোকছেদ আলি নামৰ মানৱ এজন তেওঁৰ নিজৰ ঘৰত বাতি শুই আছিল। সেই বাতিয়েই কিছমান দৰবস্ত্ৰ আহি তেখেতক ঘৰৰ পৰা লৈ গল। ইয়াৰ ২।৩ দিন পিচত দেখা গল ওচৰৰে খাল এটাৰ কিছমান জাৰৰৰ মাজত তেওঁৰ মৰা শটো পৰি আছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনিলে আচৰিত হব যে যি ঠাইত এই ঘটনাটো ঘটিছিল সেই ঠাইৰ পৰা ১ ফালং মানব ভিতৰতে এটা পি, এ, চি নামৰ পদলিচ পিকেট আছে। ইমান ওচৰতে ভেনে এটা পদলিচ পিকেট থকা স্বত্তেও কেনেকৈ এনে হিংসাত্মক ঘটনা ঘটিবলৈ পালে সেইটোহে বৰ আচৰিত কথা।

অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ২১ তাৰিখে সৰভোগ থানাৰ অন্তৰ্গত চলচলীয়া নামৰ গাওঁত আন এটা ঘটনা ঘটে। সেই গাওঁত কিছমান দৰবস্ত্ৰই তিনিঘৰ মানৱৰ ঘৰত জুই লগাই দিয়ে। ঘৰৰ মানৱ কেইজনৰ নাম হল— চিৰাজুদ্দিন আহমেদ, কাল শৈখ, কৃষ্ণ দোম। অৱশ্যে কোনে জুই লগালে সেই কথা মই এতিয়াই নকওঁ—সময় সাপেক্ষে প্ৰয়োজন হলে কোঁতলাৰ কম। গাওঁৰ মানৱে ঘৰত জুই লগা দেখি জুই নদমাৰলৈ আগবাঢ়ি আহিল। কিন্তু ইয়াৰ অলপ পিচতে তাত পদলিচ বাহিনীৰ লোক উপস্থিত হল আৰু সেই মানৱ বিলাকক ধমকি দি তাৰে ভিতৰত ১৬ জন মানৱক এবেণ্ট কৰিলে। তেওঁলোকক অকল এবেণ্ট কৰাই নহয়, তেওঁলোকক মাৰধৰো কৰা হল। পদলিচৰ যি অত্যাচাৰ তাক আজি মোৰ কবলৈ ভাষা নাই। বিষয়টো লৈ আমি কেবাদিনো থানা আৰু কোটলৈ অহা যোৱা কৰিব লগা হল— শেষত যেনিবা আপিল কৰাত তেওঁলোকক জামিনত মুক্তি দিয়া হল। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আচৰিত হৈছো যে ঘৰত জুই নদমাৰ যোৱা মানৱাৰ্থনিক পদলিচে কিয় আটক কৰিব লগা হল আৰু ইমানবোৰ হাৰাশাস্তিৰ সম্বন্ধখন হব লগা হল?

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এইখিনিতে অৱ এটা কথা নকৈ নোৱাৰিলো। যোৱা ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ২২ তাৰিখে ইন্দিৰা আলি নামৰ লৰা এজন কলগাচিয়ালৈ গৈছিল। তেওঁ কংগ্ৰেছ (এচ)ৰ প্ৰাৰ্থী আছিল। লৰাজনক কলগাচিয়াত পদলিচে এবেণ্ট কৰিলে আৰু তেওঁৰ ওপৰত অমানৱিক অত্যাচাৰ কৰা হল। মধ্যমশ্ৰী মহোদয়েও যদি এই বিষয়ে জানিব বিচাৰে তেনেহলে তেখেতে এই বিষয়ে নিশ্চয় জানিব পাৰিব— লৰাজন এতিয়াও চিকিৎসাধীন হৈ আছে। মই আজি দৰখেৰে সৈতে জনাৰ লগা হৈছে যে পদলিচ বিভাগটো বখা হৈছে সৰ্বসাধাৰণ বহাজৰ শাস্তি-সম্প্ৰতি বন্ধা কৰিবৰ কাৰণে, দেশত আইন-শংখলা বন্ধা কৰিবৰ কাৰণে। কিন্তু মই বৰ্জ পোৱা নাই যে আইনশংখলাৰ বন্ধাৰ ভাব যাব হাতত গভাই দিয়া হৈছে, তেওঁলোকে ওলোটাকৈ বিশংখলাৰ সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে মই এই সদনৰ জৰিয়তে অনৱোধ জনাও যাতে ভবিষ্যতে এনে ঘটনাৰ পুনৰাবৰ্ত্তি কৰা নহয়। যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়ত এনেবোৰ ঘটনা অকল কামৰূপতে নহয়, দৰং, গোৱালপাৰা, নৰ্থ লক্ষিমপুৰ, শিৱসাগৰ, ডিব্ৰুগড় আদি সকলো ঠাইতে ঘটিছে। গতিকে এনেবোৰ ঘটনাত যি সকল পদলিচ কৰ্মচাৰী দোষী তেওঁলোকক ধৰা পেলাই উপযুক্ত শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই কাৰণে মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আনিছো যে দেশৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে 'ল এণ্ড অডাৰ মেইনটেইন' কৰাৰ কাৰণে যিসকল কৰ্মচাৰী চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিযুক্তি দিয়া হৈছে সেই সকল যদি এনেকুৱা কাৰ্যকলাপ বা ব্যৱহাৰ কৰা বিষয়া হয় তেতিয়াহলে আমি আৰু কি আশা কৰিব পাৰো? এই প্ৰসঙ্গত এটা কথা মোৰ মনলৈ আহে যে ভালদৰে যদি খাতি হাতত দিয়া হয় তেতিয়াহলে কি হব পাৰে? এনেয়ে ভালদৰে গাঁত খন্দাত পাকৈত তাতে তাৰ হাতত খাতি দিয়া মানে সাংঘাতিক কথা। ঠিক তেনেকৈয়ে কোনো ব্যৱহাৰ বা কাৰ্যকলাপ কৰা লোকক যদি পদলিচ বিভাগত দিয়া হয় তেতিয়াহলে বিপদজনক হব। পদলিচ এনেয়েই বিপদজনক তাত যদি তেনেকুৱা লোকৰ হাতত 'ল এণ্ড অডাৰ'ৰ ভাৱ পৰে তেতিয়াহলে আইনশংখলা বন্ধাৰ ক্ষেত্ৰত কেনেকুৱা ব্যৱহাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। সিহঁত সহজে অৱনয়ন গুৰি এইখিনি কৈয়েই মই এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিছো।

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI.—Mr. Speaker, Sir I also wish to support the Cut Motion. I hail from the district of Darrang where maximum number of police-men were murdered.

Sir, I wish to say that I as a candidate wanted to proceed to Mangaldoi to file my nomination, and I asked the Special D.S.P. stationed at Udalguri to provide me with security. He is one Mr Senaua, but he kept me waiting for more than two hours in the Police Station and during that time the kind of remarks that I heard from inside the Police Station personnel were something I would better not disclose before this August House because they were not at all human. Having waited for two hours to get security from Police, I proceeded with other Party candidates without Police security to file nominations. We reached Mangaldoi and then after about 20 hours of our arrival, some Assam Police personnel came before us and stated, 'we have come to escort you.' I was so frustrated at the situation that I told him to get back and 'I do not want your security'. Sir, I had a feeling, they wanted to sabotage the election. Sir, there was a bomb blast on the railway bridge near Udalguri on 18th January 1983 and the people in the area were watching the bridge; the local villagers know who planted the bomb; their name they know and wherefrom they came. When I reported this incident to the Special D.S.P., he said he would enquire into the incident. But after two days when I enquired of him, he said that there was no bomb blast. Sir, this is a very big railway bridge, known as Chandaua Bridge. The villagers came to me afterwards and asked me that one D.S.P. told them whether there was a quarrel with our M.L.A. or candidate because he had asked for arresting the local villagers. When a gazetted Police officer behaves like this what can be expected of this Police Deptt. This Police Deptt. has miserably failed in their duty. Sir, you will be surprised to know that the same railway bridge was blasted a few days back. If the Police officer had taken immediate steps and performed his duties when we told him, this bomb blasting would not have reoccurred. Not only that, in my local place which is inhabited mostly by tribal people, we have been able to maintain peace. Now last Thursday 17th March 1983 when I left my house in the morning (we had a weekly bazar in the locality, there were hundreds of people in the market) this bazar was razed to the ground. Not only that, they had selected the Christian Mission compound and burnt the house of one office Asstt. of the School and also of the Superintendent of the Boys' Hostel. Also on last Tuesday, one person named Sri Debi Prasad Sharma he has a gun and he threatened the villagers saying that he would kill the tribal boys. There was an order of the Govt. to surrender all licensed guns. The guns held by the tribals have all been deposited with the Govt as ordered, but unfortunately we know the gun possessed by that person Debi Prasad Sharma was allowed to be retained on the plea that he is a minority in our area. Not only that. It is known to our Police officers that some prominent anti-social persons have taken shelter in the jungles along the Mangaldoi-Bhutan border and from their hide-outs they come out to do mischief to the border villages. Sir, on last Monday or Tuesday, they burnt about 80 tribal houses in and around Bormukuli, another 30 houses the next day. Sir, where shall we go for protection, for peace and security if the Police machinery acts in this manner? Sir, in Depota one S.I. of Police was murdered

by a gun shot with a 0.9 mm bullet. Wherefrom this 0.9 mm bullet has come? Is it from Police ammunition dump or supplied by some other foreign source. We come to know the day before yesterday the Deputy Commissioner, Darrang was fired at by a gunman. Fortunately he escaped the shot. Sir when there is recurrence of armed attacks particularly in a place like Depota, is it not the duty of the Police officers to engage force and clear this area of the violent extremist elements? Sir we have many things to say. I went to Dhemaji and Gogamukh areas on the 13th with my friends. In Gogamukh, the High School was burnt and damaged completely. If you go Sir, you will find that this High School is not over a hundred feet away from the Police Station

(voice-that is not a High School, that is an M.V. School)

Yes, an M.V. School, thank you Sir. Sir, we find that before the election started an election meeting was organised at the said school field by a party PTCA. So the local police was angry...

The local police was angry that we had organised a meeting in that school field. Not only that there is a second reason that in this school Bodo medium is implemented. Therefore Sir, we have no explanation to give. A M. V. School hardly 100ft. away from the Police Station is razed to the ground. We do not know what for the policemen are. Mr. Senchowra is the Special D. S. P. there at Udalguri. I asked why he is not making arrangements for security to us. He avoided the matter and in front of Assistant Returning Officer and the S.D.C. he said, "You have got to organise Home Guards" you can arrange it yourself. Then I shouted that it is not my duty to arrange or organise Home Guards, it is the duty of the Police Department to arrange it since you are here to maintain peace. He said, 'I donot care, you can report to the Prime Minister of India'. I have got reports and antecedents of Mr. Senchowra and say that if such persons are to man the Assam Police, we have no hope of security, peace and tranquility in this area. Therefore Sir, we support the cut motion and also request the hon'ble. members to accept it. Thank you Sir.

Mr. SPEAKER : If the hon. members want to continue discussion on this then it will continue for hours. I request the honourable members to be concise so that we can take up other items.

শ্রীআফজালুর রহমান :- এই দিশপত্রের নিকটেই নেলীতে যে ঘটনা ঘটে গৈছে—ঐ এলাকার মানবস্বকৈ দিশপত্র রক্ষা করতে পারেনি। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপনি নিশ্চছই অনদধাবন করেছেন যে আমাদের রাজ্যে কি তৎপরতার সঙ্গে একটা সন্ত্রাসের সৃষ্টি করা হয়েছে, চারিদিকে আগুন, হত্যা পদলিশে পদলিশে যুদ্ধ—সব মিলিয়ে সারা আসামে যেন একটা ভয়াবহ যুদ্ধ চলছে। আমাদের মন্ত্রমন্ত্রী নিজে গৃহমন্ত্রীর দায়িত্বে আছেন। আমি তাঁকে বলব যে এইভাবে যদি পদলিশে পদলিশে যুদ্ধ চলে তাহলে আমাদের এই সদন থেকে টাকা দেওয়ার কি প্রয়োজন থাকতে পারে? তবে আমি স্বীকার করি যে পদালশের মধ্যে অনেক নিষ্ঠাবান কর্মী আছেন। কিন্তু তারা অবার সব সময় সকল সদযোগ থেকে বঞ্চিত হয়ে থাকেন। অন্ততঃ নিষ্ঠার সঙ্গে কৰ্তব্য করার জন্য তারা সময় মত গাড়ী বা অন্যান্য সদযোগ পাননা। উদাহরণ স্বৰূপে বলতে চাই যে কিছুদিন আগে পদলিশের নাথ বলে

একজন লোক এসে খবর দিলেন যে মেঘালয়ের এক গ্রামের ভিতরে একদল লোক ট্রেনিং দিচ্ছে, এবং রাত হলেই তারা আমাদের আসামের গ্রামে গোলমালের সৃষ্টি করে। কিন্তু দরংখের বিষয় পদলিখ স্টেশনে আছে একটা মাত্র ভাঙ্গা জীপ যার দ্বারা কোনওভাবে সেই গ্রামের ভিতরে গিয়া তদন্ত করা সম্ভব নয়। হয়ত সরকার বলবেন যে পদলিখ তো গাড়ী রিকুজিশন করতে পারে। কিন্তু এই অজ্ঞ পাড়াগায়ে গাড়ী কার আছে যে পদলিখ রিকুজিশন করে তদন্ত করতে যাবে? সতরাং বদ্বতেই পারছেন, অধ্যক্ষ মহোদয়, কিভাবে আমাদের রাজ্যে আইন শৃংখলার কাজ চলছে। মহোদয়, সেদিন আমি বর্নোছলাম যে যে রাজ্যে আইন শৃংখলার উন্নতি করতে হলে পদলিখ প্রশাসনের পদনবিন্যাসের দরবার। অস্ততঃ যারা এইসব হত্যাকাণ্ডের সঙ্গে জড়িত সেইসব পদলিখের লোককে শাস্তি দেওয়ার জন্য এবং যারা ভাল কাজ করেছেন তাদের উন্নতি করার জন্য সমস্ত পদলিখ প্রশাসনকে পদনবিন্যাস করা প্রয়োজন। আর আমাদের একথা ভুল যাওয়া উচিত হবেনা যে অল্প কোয়ালিফিকেশনে অল্প দামের চাকরি করে, তাদের কি মানসিকতা গড়ে উঠতে পারে? তাদেরওতা ছেলে মেয়ে সংসার হয়েছে। তাদের আমরা কতটুকু সর্বাধা দিতে পারছি। এই দৃষ্টিভঙ্গী দিয়ে আমাদের সমস্ত কথা বিচার করতে হবে। আমি আশাকরি আমাদের অভিজ্ঞ মধ্যমশ্রী যিনি এককালে আমাদের গৃহমন্ত্রীও ছিলেন তিনি এই সমস্ত কথা বিবেচনা করে অত্যন্ত দ্রুত গতিতে সমস্ত পদলিখ বিভাগকে এমনভাবে পদনবিন্যাস করবেও যাতে তা জনসাধারণের কল্যাণ করতে পারে। এইটুকু বলে আমি কৰ্তন প্রস্তাব সমর্থন করছি।

শ্রীমথদ্বা ডেকা :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনত বি কৰ্তন প্রস্তাব আনিছে তার ওপৰত মই চাৰি আখাৰ কবলৈ উঠিছোঁ। নিৰ্বাচনৰ সময়ত যি চৰকাৰী নীতি আছিল সেই নীতিত জৰুৰী কৰা হৈছে। তামোলপদৰ বাইহাটা চাৰিআলিৰ পদলিখ কুন্তপক্ষই আমাৰ পক্ষক যি নিৰ্ধাপিতা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল সেই নিৰ্ধাপিতা নিদিলে হাজা সৰ্বাধিক প্ৰাৰ্থীজনে বহুবাৰ ডি, এছ, পি, এছ, পি আৰু এডিচনেল এচ, পিক অনবোধ কৰিলে কিন্তু এই সকলে কোনো নিৰ্ধাপিতা দিয়াৰ চেষ্টা কৰাকে দেখা নগল। যোৱা নিৰ্বাচনত আই কংগ্ৰেছৰ প্ৰাৰ্থী বেনীধৰ কলিতাৰ ঘৰত জুই জলাই দিয়া হল আৰু ঘৰৰ পৰা ৬ টা বাইফল কাটি নিয়া হল। পদলিখক জনোৱাটো ইয়াৰ একো ব্যৱস্থা নহল। নিৰ্বাচনৰ আগৰ কথা বেলেগ আছিল আৰু পিচৰ কথাও বেলেগ হল। যদি এতিয়াই এইবিলাক বোধ কৰা নহয় তেন্তে অৱস্থা আৰু ভয়াবহ হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বাইহাটা চাৰিআলিত আৰু এছ এচৰ এটা কোপ আছে আৰু তাঁত নিয়মিত ভাবে মনহক ট্ৰেনিং দি থকা হৈছে, পদলিখ বিভাগৰ বিষয়াসকলেও তাত সহযোগ কৰি থকা দেখা যায়। বাইহাটা চাৰিআলিৰ হাইবেৰ ওচৰে পাজৰে থকা মদুছলমান, এফালে হিন্দু গাওঁ আৰু আনফালে মদুছলমান গাওঁ যদিও মদুছলমান মানবহাৰিনিয়ে ভোট নিদিলে তেওঁলোকৰ ওপৰত বহুত দিনৰ পৰাই অভ্যাচার চলি আছে। এজন হিন্দু লবাই এজন হিন্দু মানবহৰ ঘৰ জ্বলাই ধৰা পৰে। পহুৱাদাবীয়ে আৰু মদুছলমান বাইজে ধৰি পদলিখক গটাই দিলে। পদলিখে জেবা কৰিলে, তেওঁৰ লগত ২০ জন থকা বদলি কয়, কিন্তু তেওঁৰ লগত থকা আন কৰ্মজনে মানবহৰ অননুস্থান নকৰিলে। কমলপদৰ মদুছলমান মানবহৰ ঘৰত জুই জ্বলাই দিয়া হৈছে। হিন্দুয়ে হিন্দুৰ ঘৰ জ্বলাই মদুছলমানৰ গাওঁ বদনাম দিয়াৰ চেষ্টা। হিন্দু মানবহে হিন্দুৰ ঘৰ জ্বলাই দি তেওঁলোকক বদনাম দিছে। যিহেতু এইটোৱেই ধৰবৰীক পৰা লক্ষীমপদৰলৈ অহা যোৱাৰ যাতায়াত, সেই কাৰণে সচা আৰু মিছা সংবাদৰ সহাবীত বহুত সংঘৰ্ষ ঘটাব সম্ভাৱনা আছে। সেই কাৰণে মই কৰ্তন প্রস্তাবৰ সম্পৰ্কত আমাৰ মধ্যমশ্রী মহোদয়ক হিন্দু-মদুছলমানৰ ভিতৰত পদনৰ সংস্থাপন গাটী তোলা আৰু শাস্তি-সংপ্ৰাতি গাটী তলাবৰ বাবে অনবোধ জনাইছোঁ।

আন এটা কথা, আন্দোলন যি হল হল, মই বেৰুটকৈ সমালোচনা নকৰোঁ। কিন্তু আন্দোলনৰ নামত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বাৰে বাৰে ঘোষণা দি অহা হৈছে যে চান্দা তোলাৰ বাবে নিষেধ। কিন্তু প্ৰায় ভাগ ছাত্ৰ নেতাৰ হাততে বচিদ বহী লেচিনাকি অচিনাকি মানবহক ধমকি দি চান্দা তোলা ফৰা দেখা যায়। অসমৰ বাহিৰৰ পৰা অহা উৰিয়া, বঙালী, তিহৰী আদি লোকৰ পৰা দিনে পুই তিনিবাৰ কৈ চান্দা বিছাৰি গৈ নিদিলে ঘৰ জ্বলাই দিম বা হত্যা কৰিম বদলি কোৱা লবাও আমি

দেখিছোঁ। এইটো ক'ৰা হৈছে কিছৰমান নিবনৰৱা ছাত্ৰৰ দ্বাৰা যাৰ লিখা-পঢ়া বা কাম নাই আৰু যাৰ ঘৰৰ অৱস্থা অতি বেয়া। তেওঁলোকে আন্দোলন থকালৈকে এইদৰে চলিব। ঘৰত খাবলৈ ভাত নাই, পিন্ধিবলৈ কাপোৰ নাই, অথচ এই সকল ল'ৰাই টেবিলনৰ চাৰ্টাৰ্ড, পেণ্ট পিন্ধি ঘৰৰ ফ'ৰে। এইবোৰ বন্দ নকৰিলে এইবোৰেই গৈ শেষত দকাইট হ'বগৈ। কাৰোবাক এটা টকাৰ কাৰণে বাটত ধৰি দকাইট কৰিব। মোৰ সম্বন্ধিত এনে ধৰণৰ দৰুট চাৰ্টাৰ্ড দকাইটি হৈছেই। আমি যি সকলে আন্দোলন সমৰ্থন কৰিছোঁ তেওঁলোকো বন্ধা নাই আৰু যি সকলে বিবোধীতা কৰিছোঁ সেই সকলবোৰ বন্ধমান বন্ধা নাই। বিহাৰ, ইউপি আদিৰ দৰে দকাইটি কৰি জিবোতাৰ গাৰ গহনা কাঢ়ি নিব আৰু কাৰোবাব পৰা টকা পইচাকে নিব। আন্দোলন চলি আছে আৰু কিছৰদিন চলি থাকিব। অহা লোকসভাৰ নিৰ্বাচনৰ সময়লৈকে বি জে পিয়ে এই আন্দোলন চলাই যোৱাৰ চেষ্টা কৰিব। ইয়াৰ বাবে ঠায়ে বিশেষে ঘৰ জলোৱা, অগ্নি সংযোগ কৰি অভ্যাচাৰ কৰা আদিৰ ট্ৰেইনিং দিয়াই থকা হৈছে। আমি আগতে জীয়াই থকাৰ চিন্তা কৰিছিলোঁ। কিন্তু এতিয়া চিন্তা হৈছে আমি কেনেকৈ হত্যা নোহোৱাকৈ থাকিব পাৰো। যিবিলাকে ভোট দিয়া নাই তেওঁলোকবোৰ একেই অৱস্থা হৈছে। সেই কাৰণেই মই পৰামৰ্শ দেব খৰিজছো যে যদি সম্ভৱ হয় তেন্তে থানাৰিলাকত যিবিলাক ৰাজনৈতিক দল আছে প্ৰত্যেকৰ ফালৰ পৰা একো একোজন সদস্য লৈ একোখন কৰ্মিটি কৰিব লাগে। আৰু যিবিলাক থানাৰ উন্মাদাল চলি আছে সেইবিলাকত এই কৰ্মিটি ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। এই খিনিকে কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

শ্ৰীমহম্মদ আলি :- অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি ক'ব বিচাৰিছোঁ যে পদলিচৰ ভিতৰত আইন শৃংখলাহীনতা নিৰ্বাচন আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে হৈছে, এইটো নহয়। মই নিজে গোৱালপাৰা মহকমা পৰিষদৰ মধ্যকাৰ্য্যবাহী কাৰ্ডিনালৰ থাকোতে মাঘ বিহুৰ উৰুকাৰ দিনা বহুত অঞ্চললৈ ৰাজহুৱা কামত গৈছিলো। তেতিয়া বহুত বজাৰ অঞ্চলত ছাত্ৰ সৰ্হাই জনতা কাৰ্ফিও ঘোষণা কৰিলে। সেই খিনি ঠাইলৈ দূৰত্ব থানাৰ পৰা ১০ গজতকৈ বেছি নহয়। তেনেকুৱা অৱস্থাত থানাৰ অ' চি মোৰ গাড়ীত আছিল। তেওঁ মানুহৰ মাজেৰে জোৰকৈ গাড়ী নিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছিল। মই অৱস্থা দেখি কৈছিলো, এনেধৰণে গলে ভীষণ ভাবে মানুহৰ মাজত মৰামৰিৰ সৃষ্টি হ'ব। তেতিয়া গাড়ীৰে আহি মই থানাৰ ভিতৰত বহি আছো। তেনেতে সন্ধ্যা হল। তাৰ দোখলো আধা ঘণ্টাৰ পিছত কাৰ্ফিও দিয়া ল'ৰাবিলাকে থানাৰ ভিতৰলৈ আহি উৰুকাৰ ভোজ বন্দ। বঢ়াৰ কাৰণে কৰিছে আৰু সেই বিলাকে খাইছে। আন্দোলনকাৰী ল'ৰা বিলাকৰ লগত বহুত থানাৰ অ' চিৰ কি সম্পৰ্ক যে থানাৰ ভিতৰত ভোজ খাইছে। তাৰ পিছত ধৰ্ম্মধৰা থানাৰ পৰা আধা ফালং দূৰত নিৰ্বাচনৰ আগতে শাল গছ কাটি গাড়ী যাৰ নোৱাৰা কৰি ৰাখিছে। এই গছ কটাৰ শব্দ আধা মাইল দূৰলৈ যায়। গতিকে সেই শব্দ থানাৰ অ' চিয়ে শৰ্ম্মন আছে। মই জনাত অ' চিৰ পৰিচয় লৈ ৫০ ডাল শাল গছ কাটি ধ্বংস কৰিছে। ইয়াৰ মূল্য ৫০ হাজাৰ টকা হ'ব। এই বিলাক নিৰ্বাচন কেন্দ্ৰলৈ কৰাৰ কাৰণে কৰিছিল। ধৰ্ম্মধৰাৰ অ' চিয়ে নগৰবেৰা অঞ্চলত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ কাৰণে এক ঘণ্টা আৰু তিনি ঘণ্টা সময় এলাও কৰিছিল। মেঘালয়ৰ বডাৰৰ ওচৰত কুকুৰকটাৰ পৰা ৪ মাইল আতৰত গাড়ে হাইস্কুল এখন পোলিং চেণ্টাৰ থকাৰ কাৰণে জলাই দিয়া হৈছে। কুকুৰকটা অ' চি, চি, আৰ, পি লৈ তাৰ আগেয়ে আগুৱাই গৈছিল। ঘৰ কোনে জলালে এই পৰ্য্যন্ত কোনো খা-খবৰ নক'বিলে। এই ধৰণে গোৱালপাৰাত ল'লচনেচ অৱস্থাটো নিৰ্বাচনৰ আগতে পৰা চলিছিল। এই বিষয়ে এচ, ডি, পি আৰু এচ, পি জনোৱা হৈছিল। কিন্তু আচৰিত কথা যে সেইকেইজন পদলিচ আঁচৰাৰ সম্পৰ্কত কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই আনকি বদলিও কৰা নাই। গতিকে এই আউটপ'ষ্ট সমূহৰ অ' চিৰ লগত গোৱালপাৰাৰ এচ, পি হাজাৰকাৰ যে যোগসূত্ৰ নাই সেইটো মই বিশ্বাস নকৰো। সেই কাৰণে মধ্যম্যস্ত্ৰী মহোদয়ে পদলিচ বিভাগৰ শিতানত যি দাবী মঞ্জুৰী আনিছে আৰু তাৰ ওপৰত শ্ৰীৰেডো দাওবীয়াই দাঙি ধৰা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছোঁ। পদলিচ প্ৰশাসন সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৰ্থ হৈছে আৰু পদলিচৰ সহযোগ আন্দোলনৰ বহুত দিন আগতে পৰা চলি থকা হেতুকে বন্ধমান এনে ৰূপ লৈছে। তেওঁলোকে নিৰ্বাচন কেন্দ্ৰলৈ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছিল। এই খিনিকে কৈ সমৰণি মাৰিলোঁ।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মধ্যমশ্ৰী) :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত ভালে কেইজন মাননীয় সদস্যই আমি বিচৰা মঞ্জুৰীৰ ওপৰত কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে আৰু তেখেতসকলে এই বিভাগটোৰ প্ৰতীক্ষাৰ্থী সমালোচনা কৰিছে। আমি গোটেই বিভাগটোক দোষী বুলি সাব্যস্ত কৰিব নোৱাৰো। মই ভাল পাইছো যে আমাৰ ভালেকেইজন সদস্যই সকলোকে দোষী বুলি কব খোজ নাই। কিছৰ লোকৰ দোষৰ কাৰণে আমাৰ এই বিভাগটোৱে এটা অপবাদ লব লগা হৈছে বুলি তেখেতসকলে কৈছে। পদলিচ বিভাগটোৰ আনুগত্যৰ ওপৰত সন্দেহ কৰিব নানাগে। এই বিভাগটোৰ আনুগত্য আমি পৰ্যালোচনা কৰিবলৈ যাওঁতে যদি বৃটিছ যুগৰ পৰা পদলিচ বিভাগটোৰ কথাবিলাক ফহিয়াই চাওঁ তেতিয়া আমি দেখিম যে যি সময়ত আমাৰ দেশখন বৃটিছ শাসনৰ কবলত আছিল আৰু যি সময়ত বিদেশী শাসক সকলে স্বাধীনতা বিচৰা সংগ্ৰামীৰ ওপৰত উৎপীড়ণ চলাইছিল, সেই বিভাগটোৰ বহুৰ্থাৰ্থী মনোবাঞ্ছিত বহুৰ্থাৰ্থী দোষ আমি লব লগা হৈছিল। স্বাধীন হোৱাৰ পিছত সেই একে পদলিচ বিষয়ক আমি লগ পাইছিলো আৰু সেই সকলক আমি স্বাধীন হোৱাৰ পিছত এটা জনকল্যাণ বিভাগ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলাইছো। মই এইটো অস্বীকাৰ নকৰো যে বিভাগটোত বেয়া মানৱ নাই, নিশ্চয় আছে। কিন্তু আমি সেইসকলক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব জানিব লাগিব। দোষীসকলক সঁচাকৈ শাস্তি দিব লাগিব। মই বেছি সময় লব খোজা নাই। কালি ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ বিতৰ্কৰ উত্তৰত বহুৰ্থাৰ্থী কথা কৈছো। এটা কথা কব খুজিছো যে এই বিভাগৰ আনুগত্যৰ ওপৰত মোৰ ব্যক্তিগত ভাৱে আৰু চৰকাৰৰ সম্পূৰ্ণ বিশ্বাস আছে। এই কাৰণে বিশ্বাস আছে যে আক্ষয়কৰ বহুমান স্নাতক প্ৰশাসনত আছিল আৰু সেই সময়ত এই বিভাগটোৰ পৰা ৰাইজে বিচৰা মতে আস্থাভাজন হৈছিল। ১৯৭২-৭৬ চনৰ সময়ছোৱাত কংগ্ৰছ চৰকাৰ ইয়াত আছিল। আমি এই বিভাগটোৰ আনুগত্য দেখিছিলো। সেই সময়ছোৱাত মোৰ মনত পৰাত অসমত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ হোৱা নাছিল। এই লোক সকলক লৈ আমি সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ নোহোৱাকৈ ৰাখিব পাৰিছিলো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যৰ এচাম লোকে নগাঁও, তেজপুৰত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ চেষ্টা চলাইছিল। মই নিজে দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী হিচাপে সেইবিলাক অঞ্চললৈ গৈছো আৰু দেখিছিলো উপলিচৰ আনুগত্য। ১৯৭৬ চনত অসমত মাত্ৰ এটা চি, আৰ, পিৰ কোম্পানী আছিল আৰু গোটেই অসম খনৰ শান্তি ৰক্ষাৰ দায়িত্ব অসম পদলিচৰ ওপৰত আছিল। তেতিয়া সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ নাছিল। বৰ্তমানৰ বিষয়া সকল আছিল আৰু এই সকলৰ আনুগত্য পাইছিলো। বহুত চি, আৰ, পি কোম্পানী আছে, আমি আছে, বি, এচ, এফ, আছে। নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা পৰিবেশ এটাত আগবাঢ়ি গৈছে— যিটো পৰিবেশত ইজনে সিজনে সন্দেহ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে, বিশ্বাস হেৰাই গৈছে। আমাৰ ৰাজ্যখনৰ এটা ঐতিহ্য আছে। দেশ বিভাজনৰ সময়ত আমাৰ ৰাজ্যত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ নহল। ১৯৪৭ চনত ধৰ্মৰ ভিত্তিত ভাবতৰ্ষ দৰ্ভাগ কৰিছে। ভাবতৰ্ষৰ বহু ঠাইত সৰ্বপ্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ হল। আমাৰ ওচৰৰ ৰাজ্য বঙ্গদেশত ভাবিব নোৱাৰা যুগে হত্যাৰ্শ্ব সংঘটিত হল। কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যত নহল। বৰ্তমান ৰাজ্যত এনে এটা পৰিবেশ হল, এনে এটা সাম্প্ৰদায়িক ৰীজ ৰূপণ কৰা হল যে কোনো সাৰিব নোৱাৰা হল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, নিশ্চয় মনত আছে ১৯৭৯ চনত মুজলদৈ লোক সভাৰ সদস্য হীৰালাল পাটোৱাৰীৰ মৃত্যু ঘটিল। তাৰ পিছত উপনিৰ্বাচনৰ কাৰণে যেনেকৈ পদলিচক ব্যৱহাৰ কৰিলে সেট কথাত মনত আছে। এই বিধান সভাৰ মাননীয় সদস্য আছিলো, আপত্তি দৰ্শাইছিলো। ভোটৰ লিষ্ট ৰিজিজনৰ কাৰণে নিৰ্বাচনী বিভাগে এনৱাৰেট নিয়োগ কৰিছে। কিন্তু ভোটৰ কোন হব-লাগে তাক চাবৰ কাৰণ ১৯৭৯ চনত হীৰালাল পাটোৱাৰীৰ মৃত্যুৰ পিছত উপনিৰ্বাচনৰ কাৰণে পদলিচ বিষয়াসকলক নিয়োগ কৰাইছে। আপত্তি দৰ্শিবৰ কাৰণে গাঁৱৰ পৰা মানৱ ধৰি আনিছে আৰু খালি কাগজত টিপ চহী দি লিখাই লৈছে অসম বিদেশী বুলি সন্দেহ আছে। নানা ধৰণে পদলিচ বিভাগক ব্যৱহাৰ কৰিছে— তাৰ উদাহৰণ দিছো। পদলিচ বিভাগক যদি আমাৰ ৰাজনৈতিক স্বাৰ্থৰ কাৰণে, সাম্প্ৰদায়িক স্বাৰ্থৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ যাওঁ তেন্তে সেই বিভাগৰ আনুগত্য হেৰাণ যাম।

সেয়ে মই মাননীয় সদস্য সকলক নিবেদন কৰিব খোজো যে এই বিষয়াসকলৰ আনৱগত্য ব্যক্তিৰ ওপৰত নহয়, তেওঁলোকৰ আনৱগত্য দলৰ ওপৰত নহয়। তেওঁলোকৰ আনৱগত্য থাকিব লাগিব চৰকাৰৰ ওচৰত। যেতিয়া কোনো এটা দলে দেশৰ দায়িত্ব লৈ বিষয়াসকলক দলীয় আনৱগত্যলৈ ঠেলি দিয়ে তেতিয়া সেই বিষয়াসকলৰ আনৱগত্যত কেৰোণ লাগে। তেনেকৰা অৱস্থা এটা হৈছিল— যাৰ কাৰণে আমাৰ বহুতো পদলিচৰ মানৱ 'বলক চীপ' হবলগীয়া হৈছে। এইটো কথা মই অস্বীকাৰ নকৰো। এইবিলাক সংশোধন কৰিব লাগিব। ভালেকেইজন সদস্যই প্ৰশিক্ষণৰ কথা কৈছে। প্ৰশিক্ষণ দিব লাগিব। লগতে নতুন পৰিৱেশ আৰু ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ কথাও কৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাতেই কিছমান ধৰ্ম-ভাৰাৰ কথা সোমাই আছে। এই বিধান সভাৰ প্ৰাৰ্জন এম, এল, এ, শ্ৰীগয়াচৰ্দান্দন আহমেদ ডাঙৰীয়াই এদিন মোক কৈছিল। তেখেতৰ লৰাজন ধৰ্মবৰ্বিত পঢ়ে। এদিন বৰুঞ্জীৰ শিক্ষকে পাঠদান কৰোতে পঢ়ালে যে 'মুছলমানৰ অসম আক্ৰমণ।' কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, সম্ৰাট হলে সাম্ৰাজ্য আক্ৰমণ কৰিবই, তেওঁ হিন্দুৱেই হওক বা মুছলমান, বৌদ্ধ, জৈনেই হওক বা খৃষ্টানেই হওক। অধ্যক্ষ মহোদয়, ইউৰোপ আৰু আমেৰিকাত সকলোৱে খৃষ্টান। তাতো খৃষ্টান সম্ৰাট সকলে খৃষ্টান সাম্ৰাজ্য দখল কৰা নাইনে? আমাৰ ৰাজ্যৰ অশোক, চন্দ্ৰগুপ্ত কৰ্ণাটক আদি সম্ৰাট সকলেও হিন্দু হৈয়ো হিন্দু ৰাজ্য দখল কৰা জানো নাছিল? যেতিয়া মোগল সকলে ভাৰত আক্ৰমণ কৰে, হিন্দুৰ ওপৰত মুছলমানৰ আক্ৰমণ হল। এয়ে শিক্ষা ব্যৱস্থা। তাৰ পিছল আহমেদ ডাঙৰীয়াৰ চাৰি বছৰীয়া লৰা জনে কলে—'বাবা, আমি কিয় হিন্দু নহলো।' এইটোৱেই আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থা। এই শিক্ষা ব্যৱস্থাই সাম্প্ৰদায়িক বীজ কঢ়িয়াই আনে। গতিকে এই কেৰোণ-বোৰ আমি আঁতৰালেহে দেশত শান্তি সম্প্ৰীতি আহিব। পদলিচ বিভাগৰ ক্ষেত্ৰত মাননীয় অমৰ্জান্দন ডাঙৰীয়াই কৈছে যে যে বহুতো পদলিচৰ মানৱ ভাড়া ঘৰত থাকে। তেনে অৱহাত কোনো পদলিচ বিষয়া বা কনিষ্টবলে যদি কোনো সৰু ঠাইত থাকিবলগীয়া হয় তেতিয়া তেওঁলোকে ভাৰি থাকে লৰা-ছোৱালীৰ কথা, ভাৰি থাকে নিজৰ পৰিয়ালৰ কথা। কাৰণ তেওঁলোক য'ত থাকে তাৰ আশে-পাশে হয়তো আন্দোলনকাৰী আছে। গতিকে এই অসুবিধা বিলাক আমি দূৰ কৰি কৰ্মচাৰী সকলৰ থকা ঠাইৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। লগতে তেওঁলোকৰ নিৰাগতাব ব্যৱস্থাও কৰিব লাগিব। গতিকে এই বিভাগটো এনেদৰে গঢ়িব লাগিব যাতে তাত কোনো ধৰণৰ সাম্প্ৰদায়িক মনোভাৱ নাথাকে আৰু সকলো ধৰ্মীয় ভাষিক লোক আৰু চৰকাৰৰ প্ৰতি আনৱগত্য থাকে।

মাননীয় সদস্য শ্ৰীআফজালুৰ বহমানৰ হয়টো মনত আছে, সেই সময়ত তেওঁ মন্ত্ৰী আছিল। তেতিয়া আমি একেটা দলতেই আছিলো। সেই সময়ত দায়িত্বত থকা কিছৰমানে আমাক ঘেৰাও কৰিবলৈ লগাই দিছিল। কাৰণ আমি আন্দোলনক সমৰ্থন কৰা নাছিলো। আমি যেতিয়া ঘেৰাও উঠাই লবলৈ কওঁ তেতিয়া ওপৰৰ পৰা অডাৰ নোপোৱা বদলি আমাক জনায়। আনকি সেই সময়ত আন্দোলন চলি থকা সময়ত পদলিচৰ এটা গদলিও খৰচ নোহোৱা বদলি প্ৰশাসনে ঘোষণা কৰিছিল। তেনে কৰিলে দেশত সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ নহৈ ক'ত হব। গতিকে এইবোৰ আমি নাইকিয়া কৰিব লাগিব। মই এইটো স্পষ্টকৈ কব খোজো যে এই বিভাগত যিবিলাক 'বলক চীপ' এইবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা লোৱা হব। আজিও মাননীয় সদস্যসকলে যিবিলাক কথা কৈছে সেইবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত দোষীক শাস্তি দিয়া হব। মই আৰু বিশেষ নকওঁ। যোৱাকালি মই কৈছেৰেই যে সংখ্যালঘু লোক সকলক বৰুণাবেক্ষন দিয়া হব লগতে জনজাতীয় লোকসকলৰ কাৰণেও ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। গতিকে এইবিলাক সমাধান কৰিবলৈ সকলো মাননীয় সদস্যৰে সহযোগ কামনা কৰিছো। লগতে মাননীয় সদস্য গৰাকীক কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনৱবোধ জনালো।

Shri PURNO BORO: Sir, I am not pressing for my Cut Motion

Mr. SPEAKER: Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the Cut Motion? (Voices—yes, yes) The Cut Motion is withdrawn. Now about the other Cut Motion moved by another member...

Shri ABDUS SUBHAN : Sir, I am also not pressing for my Cut Motion.

Mr. SPEAKER : Is it the pleasure of the House to grant leave to withdraw the Cut Motion ? (Voice—yes, yes). The Cut Motion stands withdrawn.

Now I put the Grant. The Motion is that an additional amount of Rs. 8,15,50,000 be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1983 in respect of Police;

The Demand is passed.

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister) : Sir, on the recommendation of the Governor of Assam I beg to move that an additional amount of Rs. 5,00,000 be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1983.

Mr. SPEAKER : There is no Cut Motion. I put the Demand. The Motion is that an additional amount of Rs. 5,00,000 be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1983.

The Demand is passed.

Srimati Syeda ANWARA TAIMUR (Minister, P. W. D.) : Sir, On the recommendation of the Governor of Assam I beg to move that an additional amount of Rs. 3,25,17,500 be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending 31st March 1983 in respect of Administrative and Functional Buildings.

Mr. SPEAKER : There is no Cut Motion. I put the Motion. The Motion is that an additional amount of Rs. 3,25,17,500 be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of Administrative and Functional Buildings.

The Demand is passed.

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister)—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move that an additional amount of Rs. 5,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Guest Houses" Government Hostels etc,

Mr. SPEAKER : There is no cut motion. So I put the demand before the House, that an additional amount of Rs. 5 lakhs be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of Guest House, Government Hostels etc. The Demand is passed.

Shri Md. IDRIS, (Finance Minister):— On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move that an additional amount of Rs. 6,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "State Lotteries and others".

Mr. SPEAKER : There is no cut motion. So I put the demand before the House that an additional amount of Rs. 6 lakhs be granted to the Minister in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of State Lotteries and others.

The demand is passed.

Shri MUKUT SHARMA, (Minister Education) :— On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 7,21,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Education.

Mr. SPEAKER : There are two cut motions tabled by Shri Abdul Sobhan, Shri Tazmul Ali Laskar and Shri Moinuddin and the second one tabled by Shri Afzalur Rahman and Shri Mathura Deka.

Shri ABDUL SOBHAN :— Sir, I beg to move that the provision of Rs. 7,21,000 under Supplementary Demand No. 31, Education in respect of administration of Education at page 11 of the List, of Supplementary Demands be reduced by Rs. 100, i.e., the amount of the whole Supplementary Demand of Rs. 7,21,000 do stand reduced by Rs. 100.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি মাননীয় শিক্ষামন্ত্রী ডাঙৰীয়াই ৭ লাখ ২১ হাজাৰ টকাৰ যি অতিৰিক্ত হিচাব শিক্ষাৰ শিভানত বিশেষকৈ স্কুল, কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ ওপৰি ওচেলোৰি, স্কলার্শ্বিপ, মিলিটাৰি আৰু অন্যান্য এলাইড স্কলার্শ্বিপৰ ট্ৰেইনিঙৰ কাৰণে ডাঙৰিছে মই তাৰ বিৰোধীতা কৰিছো ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সংক্ৰান্তত মই আপোনাৰ জৰিয়তে পৰিৱৰ্তিত সদনত দৰাৰাৰ কথা কবলৈ ওলাইছো । মই ৰাজ্যপালৰ ভাষণতো, কৈছো আৰু আজিও কবলৈ ওলাইছো । মই কবলৈ বিচাৰিছো যে যোৱা ১৯৭৯ চনৰে পৰাই অসমত যি আন্দোলন আৰম্ভ হল সেই আন্দোলনৰ আলম লৈ আমাৰ স্কুল কলেজ, বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলে তেওঁলোকৰ কৰ্তব্য নকৰি ঘৰতে বহি বহি দৰ্শনা খাই আছে । অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বোচি দিবলৈ নাযাওঁ ১৯৮২ চনৰে পৰাই অসম বন্দ, জনতা কাৰিষ্টিউৰ আদিৰ বাদেই অন্যান্য সময়তো স্কুল-কলেজৰ আনকি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলো শ্ৰেণীলৈ নেযায় । শিক্ষক সকলে স্কুল কলেজলৈ গলেও লৰা-ছোৱালী শ্ৰেণীত উপস্থিত নাথাকে । সেই কাৰণে শিক্ষক

সকলো স্কুল কলেজলৈ নগৈ ঘবতে বাহি বাহি দমহা খাই থাকে, । অধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজেও এখন কলেজৰ লেকচাৰাৰ আছিলো । বিধান সভা ভংগ হৈ যোৱাৰ পিচত মই গৈ কলেজত জইন কৰিছিলো । তেতিয়াই মই এই সকলো বিলাক কথাৰ অভিজ্ঞতা লাভ কৰিছিলো । অসম ৰাষ্ট্ৰ, জনতা কাৰাফিউৰ্গাৰিকলেটো কথাই নাই । আজি আমাৰ শিক্ষাবিদ সকলে ল'ৰা-ছোৱালী বিলাকক আদৰ্শ দি দেশখন গঢ়ি তুলিব লাগে । আমাৰ শিক্ষাবিদ সকলৰ যদি এয়ে আদৰ্শ হয় যে স্কুল কলেজলৈ নগৈ ঘবতে বাহি বাহি দমহা খাই থাকে তেতিয়াহলে তাৰ তনব খাপৰ মানৱ বিলাকে তেওঁলোকৰ পৰা কি আদৰ্শ পাব পাৰে ? শিক্ষক সকলে ছাত্ৰ সকলক শিক্ষা দিব লাগে দেশখন কেনেকৈ গঢ়ি তুলিব পাৰে, সমাজ কেনেকৈ গঢ়ি তুলিব পাৰে, মানৱৰ মনত কেনেকৈ ভাতৃ ভাৰ সোমাই দিব পাৰে, এইবিলাক শিক্ষা দিব লাগে । ভবিষ্যত নাগৰিক হবলৈ কি কৰিব লাগে সেই বিলাক শিক্ষা শিক্ষক সকলে দিব লাগে । কিন্তু আমি দেখিছো যে এইবিলাক শিক্ষা দিয়াত আমাৰ শিক্ষক সকল ব্যৰ্থ হৈছে । যোৱা বছৰটোলৈকে যদি আমি চাওঁ তেতিয়া হলে স্কুল কলেজৰ শিক্ষক সকল কিমান দিন শ্ৰেণীত উপস্থিত আছে সেই কথা নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিম ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনাৰ অন্তৰ্গত লৈ মই প্ৰাৰ্থনিক শিক্ষাৰ সম্পৰ্কত কৰি বিচাৰিছো । আজি আমাৰ প্ৰাৰ্থনিক শিক্ষাৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যে সেই বিলাক কথা এই পৰিৱেশত কৰিবলৈ লাজ লাগে । এল পি স্কুলৰ শিক্ষক সকলে ৬ মাহ পৰ্যন্ত স্কুললৈ নাযায় অথচ দমহা লৈ থাকে । এই কথা শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিলে নিশ্চয় উদ্ধাৰ হ'ব । বহুত এল পি স্কুলৰ শিক্ষকে এচ আই খিউ আইৰ লগত সম্পৰ্ক ৰাখি স্কুললৈ নোযোৱাকৈয়ে ঘবতে বাহি বাহি দমহা লৈ থাকে । দমহাৰ সময়ত এচ আই, ডি আইক দেখা কৰিয়েই দমহা লৈ আহে । অথচ স্কুলত কেইবামাহো উপস্থিত নাই ।

Mr. SPEAKER : I like to inform the Hon'ble Members that election for three committees are going on in room No. 3 of the Assembly Building started at 11. A.M., and it will continue upto 4 p.m. The Hon'ble Member Shri Abdul Sobhan will resume his speech after lunch.

The House stands adjourned till 2-30 p.m. for lunch.

শ্ৰীআম্ৰদেহ শোভান :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ বক্তব্যৰ আৰম্ভণিতে নেপোলিয়ান বোনাপাৰ্টৰ কথা এটা মনত পৰিছে— অধ্যক্ষ মহোদয় ইয়াৰ আগতে মই শিক্ষক সকলৰ কথা আলোচনা কৰি আছিলো । অসমৰ শিক্ষক সকল বিশ্ববিদ্যালয়ৰো হওঁকবা কলেজৰে হওঁক যি আদৰ্শ দেখি আছে সেই আদৰ্শ ৰাস্তাৰিকতে দোষণীয় । কিন্তু এটা ডাঙৰ বস্তু কিন্তু বহুত শিক্ষকে সেই বস্তুৰ কি বস্তু নাজানে । নেপোলিয়ান বোনাপাৰ্টো পোলিটিকেল মানৱে আছিল—তেখেতে কিন্তু ব্যাক ধৰ্মতকৈও অধিক হেজাৰবাব বঢ়াই কৈছে । আজি কলেজ বা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলে অজস্ৰ শিক্ষা লাভ, উত্তৰেট ডিগ্ৰী লাভ কৰিছে কিন্তু সকলোৰে যদি দমহাহে পোৱাৰ ধাৰ্ম্যত থাকে তাতকৈ আৰু দৰুৱা কথা হ'ব নোৱাৰে । অধ্যক্ষ মহোদয়, দেশৰ উন্নয়ন কৰিবলৈ হলে জাতিৰ উন্নয়ন কৰিবলৈ হলে আমি সকলোৰে সাহিত্য কলা-কৃষ্টি আদিলৈ নজব ৰাখিব লাগিব । অসম দেশখনত বিভিন্ন ধৰ্ম্ম-বলৰী লোকৰ মানৱ আছে আৰু তাৰ ভিতৰত হিন্দু ধৰ্ম্মৰ মানৱেই বেছি আছে । কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি শুনিলে আচৰিত হ'ব আজি কেইখন কলেজত সংস্কৃত শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে—

আজি বহুত কলেজতে সংস্কৃত শিক্ষা নাই । আমাৰ ল'ৰা বিলাকে হয়বা এডুকেশ্যন ল'ব বিচাৰে । কিন্তু তেওঁলোক যদি এই সংস্কৃত শিক্ষা নাপায় তেতিয়া হলে এটা জাতিৰ সাহিত্য বা ধৰ্ম্ম কেনেকৈ বন্ধা কৰিব পাৰিব । ধৰ্ম্মটো বৰ ডাঙৰ বস্তু । ইয়াৰ মাজত সকলোকে পোৱা যায় । গতিকে এই বিষয়ত চৰকাৰে সন্নিহিত কৰা উচিত আৰু পৰাপক্ষত মহাবিদ্যালয় সমূহত সংস্কৃত আৰু আৰ্য্য শিক্ষা প্ৰবৰ্ত্তন কৰি আমাৰ ল'ৰা বিলাকক ধৰ্ম্ম বা সাহিত্যত অগ্ৰগামী কৰিব লাগিব । মাননীয়

শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়ে অতিবিক্ত টকা বিচাৰিছে। তেখেতে যদি দহই এখন কলেজত সংস্কৃত বা আৰবি শিক্ষা প্ৰকল্পৰ কৰিব বিচাৰিলেহেতেন তেনেহলে এই টকা দিয়াত আমাৰ আপত্তি নাছিল। ভাৰতবৰ্ষ এখন স্বাধীন দেশ আৰু ইয়াত বসবাস কৰা সকলোৰে স্বাধীন মানুহ। আমাৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী মহোদয়েই বহুত সময়ত আমাৰ দেশখন চোচিয়েলিজম, চেকুলাৰেজিম আৰু ডেমোক্ৰেটিক বদলি কৰি; কিংও আমি বৰ্জি নাপালো। আজি আমাৰ দেশত কিছুমান কলেজ আছে চৰকাৰী, কিছুমান এইডেড কলেজ আৰু কিছুমান ভেণ্ডাৰ কলেজ আছে, সেইবিলাকৰ কথা কবলৈ নাযাও*। একেখন স্বাধীন দেশতে বসবাস কৰা আৰু সকলোৰে সমান অধিকাৰ আছে। গতিকে কিছুমান চৰকাৰী কলেজ আৰু কিছুমান এইডেড কলেজ হৈ কিম্বা থাকিবলগীয়া হ'ল আমি বৰ্জি নাপাও*।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যে বৈষম্য দূৰ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে যদি চেষ্টা কৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে আমাৰ কবলগীয়া একো নাছিল। তাৰ পিচত বৰ্জিৰ কথা কোৱা হৈছে। মই ব্যক্তিগত অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখিছো যে যি সকল লৰা-ছোৱালী বৰ্জি পোৱাৰ যোগ্য তেওঁলোক সেই বৰ্জি পাবৰ কাৰণে নানান ধৰণৰ কষ্ট ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে আমাৰ দেশত এটা নতুন নিয়ম ওলাইছে যে বৰ্জিৰ ক্ষমতা কমিছিল আৰু কৰিবলৈ হলেও নাগাৰিকত্বৰ প্ৰমাণ দাখিল কৰিব লাগে আৰু এই নাগাৰিকত্বৰ প্ৰমাণ বিচাৰি লৰা-ছোৱালী বিলাকে ডি-চি, এচ-ডি-জ' আৰু বিভিন্ন ঠাইত দৰাৰ শী কৰিবলগীয়া হয়। মেধাবী হলেও নাগাৰিকত্বৰ প্ৰমাণ যদি গাৰ্খি নিদিয় তেতিয়াহলে তেওঁ বৰ্জি নাপায়। অন্যহাতে এই লৰা-ছোৱালী বিলাকে কষ্ট পোৱাটো দূৰত্ব বিয়ৰ। এই সাতলাখ টকাই যদি লৰা-ছোৱালীক বৰ্জি দিয়ে তেতিয়াহলে আমি ভাল পাম কিংও বৰ্জিৰ নামত লৰা-ছোৱালী বিলাকে ডি-পি-আই, আই-এচৰ অফিচত যি চিৰাচৰিত হেৰাচমেণ্ট পাই আছে তাক অতি সোনকালে অন্ত পেলাব লাগে। এই মঞ্জুৰীৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক শিক্ষাৰ কথা কোৱা হৈছে। সামাজিক শিক্ষাৰ বৰ্জিদানৰ কথা কোৱা হৈছে। মাননীয় সদস্য সকলে জানে যে অসমত কেইখন সামাজিক শিক্ষা দিয়া প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰ আছে। মই আপোনাৰ জৰিয়তে সদনত আবেদন কৰিবলৈ পৰাজিছো অসম দেশ তথ্য ভাৰতবৰ্ষৰ যিমান জনগণ আছে সকলোৰে মাৰত সামাজিক শিক্ষা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হৈছে।

আমাৰ দেশ সৰু দেশ। চানীৰ নিচিনা এখন দেশত প্ৰত্যেক ঘৰে ঘৰে এজন এজন সামাজিক শিক্ষাগ্ৰাণী লোক আছে। আমাৰ দেশত আজি কেইটা পৰিয়ালৰ লৰাই সামাজিক শিক্ষা লাভ কৰিব পৰিছে? ভাৰতবৰ্ষৰ জনসংখ্যাই মোৰ বোধেৰে সম্ভৱ কোটি পাইছেগৈ। মোৰ বোধেৰে এই সামাজিক শিক্ষিত আমি অতি জোৰ দিয়া দৰকাৰ। অকল দহই এখন প্ৰশিক্ষণ কেন্দ্ৰতেই ইয়াক সীমাবদ্ধ কৰি ৰাখিব নোলাগে। মহকুমাই মহকুমাই এই সামাজিক শিক্ষাৰ স্কুলৰ প্ৰস্তাৱ মন্ত্ৰী মহোদয়ে আনিব লাগে। তাত আমি আপত্তি নকৰো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু অলপ কৈয়েই শেষ কৰিম। সামাজিক শিক্ষাৰ কাৰণে যি পইচা বিচাৰিছে সেইখিনি দিয়াত আমাৰ আপত্তি নাই সচা কিংও সামাজিক শিক্ষাকেন্দ্ৰত ভৰ্তি কৰণৰ সময়ত কোৰাণ আমি দেখা পাইছো সেই কেৰোগ দূৰ কৰিবৰ কাৰণে মই শিক্ষামন্ত্ৰী মহোদয়ক টান অনুরোধ জনাইছো। এই খিনিকে কৈ মই বক্তৃত্তাৰ সামৰণি মাৰিলো।

*Shri AFZALUR RAHMAN : Mr. Speaker, Sir, I beg to move that the provision of Rs. 7,21,000 under Supplementary Demand No. 31, Education in respect of administration of Education at page 11 of the List of Sdplementary Demands by reduced by Rs. 100 i.e., the amount of the whole Supplementary Demand of Rs. 7,21,000 do stand reduced by Rs. 100.

এখানে যে এক্সপেনেনটরি নোট দেওয়া হয়েছে, এতে বলা হয়েছে যে এই টাকা দিয়ে কটন কলেজের শিক্ষকদের এলাউন্স দেওয়া হবে। কারণ, সেখানে নাকি ১২০ জন ছেলেদের নিয়ে তার একেটা শিফট পেলার প্রয়োজন হয়েছে। কিন্তু আমার প্রশ্ন হলো যে বর্তমানে কটন কলেজের যে ভিতরের অবস্থা কারণ সেখানে আন্দোলনের ফলে কেনেও ক্লাস হচ্ছেনা, ছেলে যেরদের কোনও পড়া-শুনা হচ্ছেনা অথচ আজ আমরা সেখানে একটা নতুন শিফট খোলার জন্য টাকা দিতে চলছি, এ কেমন কথা? অথচ এই কটন কলেজের হোস্টেল থেকে আমাদের গোয়ালপাড়া জেলার একটি ছেলেকে মারধর করে তাঁকিয়ে দেওয়া হয়েছে। তখন আমাদের মন্ত্র্যমন্ত্রী ছিলেন শ্রীমতী আনোয়ারা তাইমুর। আমিও মন্ত্রী সভায় ছিলাম। মহোদয়, কটন কলেজ কিছদিন আগের আমাদের গোয়ালপাড়া ছেলেদের বিশেষও মাইনরিটি কম্যানিটির ছেলেদের এমন ভাবে ব্যবহার করে তাড়িয়ে দেওয়া হয়েছে যেন তারা এই রাজ্যেরই ছেলে নয়। কয়েকদিন আ রাজ্যপালের ভাষনের উপর বিতর্কের সময় একজন মাননীয় সদস্য বলেছিলেন যে এই কটন কলেজ হোস্টেল থেকে কোচ রাজবংশী ছেলেদেরও তাড়িয়ে দেওয়া হয়েছিল। সতরাং এই হলো কটন কলেজের অবস্থা। তাদের কথা হলো যে কোনও প্রকারেই হোক রাইয়ের কোন ছেলেকে এখানে গড়তে দেওয়া হবেনা। যে ছেলেগর্দনকে তারা তাড়িয়ে দিরাইছিল তাদের অপরাধ ছিল তারা ভাল রেঞ্জান্ট করেছিল। সতরাং এখন এক অনর্স্থানকে আজ অথবা অতিরিক্ত টাকা দিতে চলছি। মহোদয়, ধবড়ার বি, এম, কলেজের প্রিন্সিপাল আমাকে ডি ও লেটার দিয়ে অনুরোধ করেছিলেন যে এই ছেলেকে যেন কটন কলেজে পড়ার ব্যবস্থা করতে পারি কারণ তার বিশ্বাস ছিল যে এই ছেলে একদিন দেশ গঠনের কাজে সাহায্য করবে। মহোদয়, আজ এই সদনে, কটন কলেজের শিফট ওপেনিং এর ব্যাপারে আমরা যে অতিরিক্ত মঞ্জুরী দিতে চলছি—এই ব্যাপারে, মহোদয়, আমি আপনার মারফৎ আমাদের শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করবো তিনি যেন এই কটন কলেজে একটা সদহ পরিবেশ গড়ে তোলার চেষ্টা করেন যেখানে সারা রাজ্যের প্রত্যেক শ্রেণীর ছেলেরা যেন নিভয়ে শিক্ষা লাভ করতে পারে। মহোদয়, এই ব্যাপারে আমি আরকটা বিষয়ের প্রতি আপনার মনোযোগ আকর্ষণ করাছি যে কেন আমাদের সারা রাজ্যের বিশেষ করে গোয়ালপাড়া জেলার ভাল ভাল ছেলেরা কটন কলেজে পড়ার জন্য এসে ভীড় করে। গোয়ালপাড়া জেলার লোকসংখ্যা হলো ২১.৪ লক্ষ আর কামরূপ জেলার লোক সংখ্যা হলো ২৮.২ লক্ষ। গোয়ালপাড়া জেলায় কলেজের সংখ্যা হলো মাত্র ১৩ টি আর কামরূপে কলেজের সংখ্যা হলো ৩৫ টি। এই যে আকাশ পাতাল ফরাক এর কারণ কোথায় আমাদের দেখতে হবে। সতরাং আমার বক্তব্য হলো যে অন্যান্য খেসর জেলায় এই ভাবে কলেজের পড়ার সদযোগের ব্যাপারে পিছনে পড়ে আছে—তাদের সেই সদযোগ কইর দিতে হবে। নতুবা সবাই তো কটন কলেজে এসে ভীড় করবে। আর সকলেই তো কটন কলেজে পড়ার ব্যপারে সদযোগ পয়না আর এখানকার অবস্থাওতো খবর হোমালি নয়। আজকাল কলেজ খোলার ব্যাপারে যেসব বিধিনিষেধ আছে তার পিছনে একটা দরভিসমিধ রয়েছে যে সকল এলাকার ছেলেরা যাতে উচ্চ শিক্ষার সদযোগ না পায়—সকলেই যাতে বোগ্যভার প্রতিবন্ধিতায় এসে ভীত না করতে পারে। উদাহরণ স্বরূপে, অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বলতে পারি যে আমি যখন জলসিঞ্চন বিভাগের মন্ত্রী ছিলাম তখন গোয়ালপাড়া জেলার একটা অঞ্চলে কলেজ খোলার ব্যাপারে চেষ্টা করে ব্যর্থ হয়েছি। মহোদয়, আপনি জানেন যে বরো অঞ্চল থেকে মানকাচর পর্যন্ত এবং মানকাচর থেকে দঃ শালমারা পর্যন্ত—এই চার পাঁচটি সমষ্টিতে কোনও কলেজ নাই। কলেজ স্থাপন করলে ইউনিভার্সিটি পার্মিশন দেয়না। জনসাধারণ তাদের নিজেদের অর্থ দিয়ে শ্রম দিয়ে একটা কলেজ স্থাপন করবে আর টিউনিভার্সিটি পার্মিশন দেবেনা—এবড় অন্যায় কথা।

মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়কে টাকা দিতে আমাদের আপত্তি নাই কিন্তু আমার প্রশ্ন হলো যে এই শিফট খরলে কি কটন কলেজের ভীড় কমবে? আমার মনে হয় কমবেনা। সতরাং আমাদের প্রত্যেক জিলাতে উচ্চ শিক্ষার ব্যাপারে ব্যবস্থা গ্রহণ করতে হবে। কারণ এটা বড় দরখের কথা যে একটা কলেজ স্থাপন করার ব্যপারে যদি ছেলেদের আন্দোলন করতে হয় আর আন্দোলন করে যদি মরতে হয়—তাহলে সরকার কি করবে? আজ আমার দেখতে পাচ্ছি যে ছেলেরা একদিকে চাকরী পাচ্ছেনা আর অন্যদিকে উচ্চ শিক্ষার অভাবে তারা বেকার হয় বাউটল্লার মতো ঘরে বেড়াচ্ছে। এতে এদের জীবন নষ্ট হতে চলছে।

মহোদয়, আমি আজ এই ব্যাপারে শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়কে অনুরোধ করবো যে কটন কলেজে এই টাকা দেওয়ার সঙ্গে সঙ্গে যেন তাদের একটা হর্শিয়াম দেওয়া হয় যে এই কলেজে সকল সম্প্রদায়ের ছেলেরা যেন নিরাপদে পড়াশুনা করতে পারে।

মহোদয়, এই সূযোগে আমি আমাদের শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়ের নিকট থেকে জানতে চাই যে সৈনিক স্কুলের জন্য লক্ষ লক্ষ টাকা ব্যয় করি তার ফল স্বরূপে এখান থেকে যারা পাশ করে বেয়াম তরা যদি পাশ করার সৈনিক বিভাগে উদ্ভাতন অফিসার হিসাবে নিয়োগ নাপায় তাহলে এই লক্ষ লক্ষ টাকা সরকারের তরফ থেকে ব্যয় করার কি কারণ থাকতে পারে। আমি এই টুকুই বলে আমার বক্তব্য শেষ করছি।

শ্রীমথদ্বা ডেকা :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মাননীয় সদস্য শ্রীবহমান চাহাবে যি কৰ্ত্তন প্রস্তাব জাও ধবিছে সেই কৰ্ত্তন প্রস্তাবটো মই সমর্থন জনাই দৰাৰ কবলৈ লৈছো। বৰ্ত্তমান দেশজন্মৰ আমাৰ আজ আধুনিক শিক্ষাৰ উন্নতিৰ কাৰণে সকলোৰে আগ্রহ প্রকাশ কৰিছে 'কস্ত' বাবা ৩৩ বছৰ ধৰি ভাৰতবৰ্ষ বা আমাৰ ৰাজ্যত বিশ্ববিদ্যালয় বা কলেজৰ সংখ্যা যথেষ্ট সংখ্যক হ'ল? ইয়াৰ পকাই সূচায় আমি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত কিমানদূৰ আগবাঢ়িছো। ভাৰতবৰ্ষত মাত্ৰ আজি ৩৩ বছৰ কাল ধৰি বিশ্ববিদ্যালয় ১১০০ খন হ'ল আৰু কলেজ হ'লগৈ ৫,৫১০ খন। শিক্ষিতৰ হাৰ হ'লগৈ মাত্ৰ শতকৰা তেতিশ ভাগহে। শিক্ষা বিভাগতে ৰাজহ বিভাগৰ পৰা অধীক টকা ব্যয় হোৱা স্বৰূপে শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা কিয় শিঠিল গতিত আছে চিন্তা কৰিব লগা কথা। বাকী বিলাক জনসাধাৰণে শিক্ষা নাপায়। বিষয়টো আছিল সৈনিক আৰু কটন কলেজৰ বিষয়। কটন কলেজত নতুন শ্ৰেণী খোলাৰ বাবে এই টকা দিয়াৰ আপত্তি নাই কিন্তু টকা দিয়াৰ আগতে বা টকা দিয়াৰ সময়ত কলেজৰ যিটো বাতাব্যণ বা কলেজৰ যিটো পৰিবেশ সেইটোৰ এটা সদ্ব্যৱস্থা লৈ অনা উচিত। তাত আন্দোলন নকৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী গঢ়িব নোৱাৰা হ'ল। আন্দোলন নকৰা ছা-ছাত্ৰী হোষ্টেলত থাকিলে গোৱালপাৰাৰেই নহয় গুৱাহাটীৰ আশে-পাশে থকা যিসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী এই হোষ্টেলত থাকে তেওঁলোকৰ ওপৰত অত্যাচাৰ হয়, হৈ আছে। সি যি নহওক এই যে পৰিবেশটো ভালধৰণে গঢ়ি তোলে তাৰ কাৰণে মই শিক্ষামন্ত্রী মহোদয়ক অনুরোধ কৰিছো। কটন কলেজত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে অধীক ভাবে ভৰ্তি হ'ব পায়ে এই বিষয়েও চাব লাগে। আমি আমাৰ শিক্ষক সকলক চাবলাগিব যাতে তেওঁলোকে দেশত শিক্ষাৰ সন্ধ্যা হ'ল গঢ়ি তোলে আৰু শিক্ষাৰ প্ৰসাৰতাত ভালধৰণে মনযোগ দিয়ে। কিন্তু অন্যান্য চাৰ্কিলাৰ তদনাত আমাৰ শিক্ষকসকলে ক্ৰম সময় মনোনিবেশ কৰে। সেই কাৰণে যাতে 'মাচ' লিটাৰোচ অৱস্থাক জনশিক্ষা ক্ষেত্ৰত বিশেষ মনযোগ দিবলৈ তেওঁলোকক প্ৰতি ২০ জন মানহক লৈ শিক্ষা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নিয়োগ কৰা হয়। নহলে আমাৰ নিৰক্ষৰ দুৰীকৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমি বিশেষ অগ্ৰগতি লাভ কৰিব নোৱাৰিম। প্ৰাক্তন মধ্যমন্ত্রী শবত চন্দ্ৰ সিংহৰ দিনত স্কুল বিলাকত সমবায় গঠন কৰাৰ কথা লৈছিল তাৰ দ্বাৰা যাতে ছাত্ৰসকল উপকৃত হয়।

মাননীয় অধ্যক্ষ বিষয়টোৰ লগত সন্দ্বন্ধ থাকিব লাগিব। এই শিতানত কবলৈ মই পিচত সন্নিবিধা দিম।

শ্রীমথদ্বা ডেকা :- এই কৰ্ত্তন প্রস্তাবটো সমর্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীমদকুট শৰ্মা (শিক্ষামন্ত্রী) :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত যি কৰ্ত্তন প্রস্তাবৰ যোগেদি মাননীয় সদস্য সকলে শিক্ষা বিভাগৰ যি সমালোচনা আৰু পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছে তাৰ কাৰণে মই মাননীয় সদস্য সকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। এইটো অনা হৈছে এল্ডেনেটক নোট-ডিমান্ড নং ৩১। কটন কলেজৰ শিক্ষক সকলৰ দৰমহা আৰু গোৱালপাৰা সৈনিক স্কুলৰ ছাত্ৰ সকলৰ স্কল্যাৰশ্বপ সম্পৰ্কত। মাননীয় সদস্য সকলে আজি এই বিষয়ে বহুতো কথাই আলোচনা কৰিছে। কিন্তু মই ভাবো যে এই বিষয়টো বাজেট অধিবেশনত আলোচনা কৰা হলেহে ভাল আছিল। তথাপিও ইয়াৰে সন্নিবিধা লৈ তেখেত সকলে যি পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছে তাৰ বাবে মই তেখেত কসকলক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো।

কটন কলেজত প্ৰি ইউনিভাৰ্চিটি (বিজ্ঞান)ৰ কাৰণে যোৱা বছৰেই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বৰ হেচা পৰাৰ বাবে চৰকাৰে এটা চেকেণ্ড চিফ্ট খুলিবৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিছিল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ক্ৰমবৰ্দ্ধমান হেঁচা আৰু কৰ্তৃপক্ষৰ অনৰোধ আছিল যে একেটা সময়তে ৩০০ তকৈ বেচি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক 'লেকবেটৰী আৰু ব'ৰ্ডিং' ক্লাচ শিকাবলৈ অসুবিধা হোৱাৰ কাৰণে এনে ব্যৱস্থা ল'ব লগা হৈছিল আৰু তাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ কৰ্মচাৰী সকল বৰেতন আদি দিয়াৰ কাৰণে এই টকা বিচৰা হৈছে। আমাৰ নতুন বাজেটত এই টকা ধাৰ্য কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে এই পৰিপূৰক মঞ্জুৰী হিচাবে ডাঙি ধৰিব লগা হৈছে।

ইম্ভাৰোপৰি গোৱালপাৰাত যিখন সৈনিক স্কুল আছে সেইখন স্কুলত আমাৰ যিসকল ল'ৰা-ছোৱালী পঢ়ে তেওঁলোকক কিছৰ বৃত্তিৰ টকা দিয়া। কাৰণে ও আমাৰ পৰিপূৰক মঞ্জুৰী শিতানত টকা বিচাৰিব লগা হৈছে। অৱশ্যে সৈনিক স্কুলৰ ভগব-পোষণৰ ভাব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ গোৱালপাৰা সৈনিক স্কুলৰ দৰে দেবাদান আদিতো এনে স্কুল আছে। সেইবোৰো দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ—কিন্তু বাজ্য চৰকাৰে এটা বৃত্তি দিয়ে। এই স্কুলৰ ছাত্ৰ সকলক বৃত্তি, জলপানি আদি দিয়াৰ কাৰণে আৰু তেওঁলোকৰ জলপানিৰ হাব বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ ১ লাখ ১৭ হাজাৰ টকাৰ আৱশ্যক হৈ পৰিছে। ১৯৮২-৮৩ চনৰ বাজেটত ৪ লাখ ৬৪ হাজাৰ টকা ধৰা হৈছিল। এতিয়া বাকী ৪ লাখ ৫৩ হাজাৰ টকা তেওঁলোকৰ অন্তদান পূৰণ কৰিবৰ বাবে পৰিপূৰক মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই বৰ্তমান পৰিস্থিতিত সংস্পৰ্শত তেওঁলোকৰ বহুমান্নীয়া পৰামৰ্শ ডাঙি ধৰিছে আৰু সকলোৱে পৰিস্থিতি উপলব্ধি কৰিছে। যোৱা তিনি বছৰে বিদেশী নাগৰিক সমস্যাব বাবে যি আন্দোলন চলোৱা হৈছে তাত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে যথেষ্ট চৌক্ৰফাইজ কৰিছে। এনে চৌক্ৰফাইজ অসমত কোনো দিনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে কৰা নাই। আজি তিনি বছৰে তেওঁলোকে বহুমান্নীয়া তিনিটা বছৰ হেৰুৱাইছে—অকল তিনিটা বছৰহেৰুৱাই নহয় বহুতে তেওঁলোকৰ বহুমান্নীয়া জীৱন ধ্বংস কৰিলে আজি আমাৰ স্কুল-কলেজ সমূহত শিক্ষাৰ পৰিবেশ নাইকীয়া হৈছে। এতিয়া আমি নতুনকৈ চৰকাৰ গঠন কৰিছো আৰু মই শিক্ষামন্ত্ৰী হিচাবে এইটো ভালদৰে উপলব্ধি কৰিছো যে যি কোনো উপায়ে তেওঁলোক ধ্বংস হৈ যোৱা জীৱন আৰু শিক্ষাৰ পৰিবেশ ঘূৰাই আনব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো ঠিক যে বাজ্যপালৰ ভাষণ সমলোচনা কৰি শ্ৰীহেমেন দাস আৰু মোলানা আব্দুল জলিল চাহাবে এটা কথা কৈছে যে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকল কোন পথে গৈছে? যিকোনো আন্দোলনৰ নামত ছাত্ৰ সমাজক যন্ত্ৰ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। তেওঁলোকক ভুল পথে লৈ যোৱা হৈছে। মই আশা কৰিছো ছাত্ৰ সকলে তেওঁলোকৰ ভুলৰ সূৰধাৰণা ঘটাই তেওঁলোক পুনৰ নিজৰ কৰ্তৃবলৈ ঘূৰি আহিব আৰু এটা সৰু বাতাবৰণৰ সৃষ্টি কৰিব। আজি শিক্ষক সকলৰ কথা কবলৈ গৈ কব লাগিব কি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষক, কি হাইস্কুলৰ শিক্ষক, কি কলেজৰ শিক্ষক বা প্ৰাইমাৰী শিক্ষক সকলোৱে এই আন্দোলনত জড়িত হৈ পৰিছে। অকল শিক্ষক সকলেই নহয় সমাজৰ সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহ ইয়াত জড়িত হৈ পৰিছে। সেইকাৰণে মই আকৌ কব খুজিছো আমাৰ শিক্ষক সকলে আন্দোলন মন্থী মনোভাব পৰিহাৰ কৰি ছাত্ৰ সমাজৰ ভবিষ্যত জীৱন কেনেকৈ গঢ়িব পাৰি তাৰ বাবে চিন্তা কৰিব লাগে। ১৯৭৪ চনত শিক্ষক সকলে তেওঁলোকৰ নিজৰ কেতন বৃত্তিৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিছিল। সেই আন্দোলনতো শিক্ষক সকলে ছাত্ৰসকলক তেওঁলোকৰ হাতিয়াৰ হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ১৯৭৪ চনত পৰীক্ষা বৰ্জনেৰ কাৰণে বহুতো ছাত্ৰ ঘৰে ঘৰে গৈ ছাত্ৰ সকলক পৰীক্ষা বৰ্জনে কৰিবলৈ বজাই বঢ়াই পৰীক্ষা দিয়াৰ পৰা বিবত কৰাইছিল। কিন্তু ইয়াৰ বাবে যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ জীৱন ধ্বংস হল তেওঁলোকক উদ্ধাৰ কৰাৰ কাৰণে কোনোবাই কিবা ব্যৱস্থা কৰিলেনে?

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আজি শিক্ষামন্ত্ৰী হিচাবে সদনক অনৱোধ জনাও যে এই আন্দোলনৰ ফল স্বৰূপে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ যি অপদৰ্শীয় ক্ষতি হল সেই ক্ষতি পূৰণৰ অৰ্থে সকলোৱে সহায় সহযোগ আগবঢ়াব লাগে আৰু মই নিজেও আগৰ পৰিবেশ ঘূৰাই আনিবলৈ যত্ন কৰিম। আমি বিধান সভাৰ সদস্য সকলে ছাত্ৰ, শিক্ষক, কৰ্মচাৰী সকলোকে ভুল বজা-বৰ্জি গাহিব সৰু পৰিবেশ গঢ়িব

শ্রীআফজালদর রহমান—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জানতে চেয়েছিলাম আজ পর্যন্ত সৈনিক স্কুলের কতজন ছেলে প্যারামেনেন্ট কমিশন বা সর্ট কমিশন হিসাবে চাকুরী পেয়েছে।

শ্রীমদকুট শর্মা, (শিক্ষামন্ত্রী) * —অধ্যক্ষ মহোদয়, সৈনিক স্কুল অকল আমাব. অসমতে নহয় ভাৰতৰ বিভিন্ন ঠাইত এই স্কুল আছে। তেওঁলোকে এই স্কুলত পাঢ়ি তাৰ পৰা চাৰ্টিফিকেট লৈ বিভিন্ন বিভাগলৈ যাব পাৰে। মেলেটেবীয়েই হওক বা ইঞ্জিনিয়ৰীয়েই হওক সদৰিধা অনন্যায়ী তেওঁলোক বেলেগ বেলেগ বিভাগলৈ গঢ়ি যায়। অধ্যক্ষ মহোদয় শিক্ষাব শিতানত কটন কলেজ আৰু গোৱালপাৰা সৈনিক স্কুলৰ উক্ত কাৰণসমূহত মই এই পৰিপূৰক মঞ্জুৰী বিচাৰি এই প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰিলো।

Shri ABDUS SUBHAN :—Sir, I beg leave of the House to withdraw my cut motion.

Mr. SPEAKER—Is it the pleasure of the House to grant leave to the hon'ble member to withdraw the cut motion? (voices: yes, yes).

Leave is granted and the cut motion stands withdrawn.

Now there is another cut motion i. e. No. 2.

Shri AFZALUR RAHMAN— I am not pressing.

Mr. SPEAKER— Is it the pleasure of the House to grant leave to the hon'ble member to withdraw the cut motion? (voices: yes, yes)

Leave is granted and the cut motion stands withdrawn.

Now I put the grant that an additional amount of Rs. 7,21,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1983 in respect of "Education".

(After a pause)

The demand is passed.

Now Demand No. 32. There is no cut motion.

Shri MUKUT SARMA (Minister)— Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 2,52,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Art and Culture."

Mr. SPEAKER.—I put the demand that an additional amount of Rs. 2,52,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in course payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Art and Culture".

(after a pause)

The demand is passed.

Mr. SPEAKER.—Now Demand No. 34.

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister).—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that an additional amount of Rs. 1,25,49,000 be granted to the Minister In-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March 1983 in respect of "Medical and Public Health".

Mr. SPEAKER.—There is a Cut Motion tabled by Sarvashri Binoy Kumar Basumatari, Bimal Gayari and Alit Chandra Boro. Now Mr. Basumatari.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI.—Mr. Speaker Sir, I move the Cut Motion that the provision of Rs. 1,25,49,000 under Supplementary Demand No. 34, Medical and Public Health in respect of Administration of Medical and Public Health at page 13, 14 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs. 100, i.e., the amount of the whole Supplementary Demand of Rs. 1,25,49,000 do stand reduced by Rs. 100. Sir, in the Explanatory Note it is said that this additional amount is required particularly for the tribal areas. Sir, in most of the tribal areas where there are Primary Health Units or Dispensaries or Sub-Centres, there are no doctors or nurses. I can give a long list of such places where there are no doctors. Now Sir, so much of money is utilised in the name of tribals, but tribals there are three Sub Centres where there are no nurses, no compounders, no doctors, and in this scheme Government has included the family planning facility. Sir in my constituency there are a number of nice and good houses built for the family planning programme, but in none of the houses there are such family planning facilities—these houses are now used as residences by doctors and nurses of the dispensaries attached nearby. Sir, the entire money under the medical health in tribal areas is not utilised properly. So much of money like Rs. 1,25 lakh and odd is sought to be granted in the name of medical benefits to tribals. Sir you will kindly remember in the last Assembly I mentioned that Udulguri Primary Health Centre was proposed to be upgraded as a 32 bedded hospital, but I do not know if the programme of upgradation of Udalguri Primary Health Centre is included herein in this provision. There is a place called Bandarguri where a new Sub Centre was supposed to be started, the building was completed, but in the flood of 1978 the river Dhansiri completely destroyed the entire Sub Centre building. They have rebuilt the Centre but we do not know if doctors and other medical staff will be

available for that Centre. Therefore I wish to suggest to the Government that so much of money is intended to be utilised for the tribal benefit, but is there any well-equipped Medical Unit anywhere in the entire Tribal belt or block—starting from West Bengal border to the Nagaland border in the East? You will find, Sir, there is not a good hospital in the entire area. Only one that is at Kokrajhar and that is the only one from the Western border to the Eastern border. So we would like to suggest that this huge amount of money be utilised for providing good hospitals and dispensaries in the Tribal Sub-Plan areas. Another point which I would like to bring to the notice of the august House is that the doctors who are maintained by the Government have refused to treat the wounded people now sheltered in the refugee camps and those who are from tribal community affected in Johamars and Puthimari near Tzepur—the Assamese doctors have not gone to treat the tribal people. So when we visited, we saw people with multiple injuries who had developed Gangrene because of doctors negligence and unfortunately the doctors of Assam Government do not treat our people because 'we are not fit people to be treated.' In Johamari area one Assamese patient has died whereas against it nine tribal patients has died. The doctors refused to treat tribal people. Can there be anything more sad than this when people like doctors who occupy high place in the society deny the poorer people, the tribal people of the treatment which they are meant for and paid for. Therefore I bring this to the notice of the Government so that tribals may get good treatment and medical benefits and good hospitals/dispensaries are run in Tribal Sub-Plan areas.

শ্রীমহম্মদ আলী—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি মই কব বিচাৰিছো যে প্ৰাথমিক চিকিৎসাকেন্দ্ৰ বিলাকৰ ঘৰবোৰ নিৰ্মাণৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান খেলি মেলি দেখা গৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে দহেলা আৰু সাজীয়ালা পঞ্চায়তৰ চিকিৎসা কেন্দ্ৰৰ ঘৰটো যোৱা ৯ বছৰ আগতে নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছিল। কিন্তু সেই ঘৰ চালিয়েই এতিয়ালৈ সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। কেৱল ঘৰটোৰ বেৰৰ গাঠনীহে হৈছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ, মই আমাৰ চৰ স্লেণতেই কৈছো, ৯ বছৰ আগতেই আৰম্ভ কৰা এই গৃহ নিৰ্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিও আজিও সম্পূৰ্ণ নহল। অকল সেই অঞ্চলতেই নহয় অন্যান্য অঞ্চলতো তেনে ধৰণৰ হেমাঁহি দেখা যায়। এই গৃহ নিৰ্মাণ সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ গৰ্ভিত চিভিল চাৰ্জেন আৰু ঠিকাদাৰৰ মাজত কিবা এটা বদ্বন্ধী আছে। ইয়াৰ ভিতৰত কিবা এটা বহস্য আছে নেকি কব নোৱাৰোঁ। ঠিকাদাৰ জনে মোকবদমা তৰিছে। সেই মোকবদমা এতিয়াও চলি আছে। সেয়েহে ঘৰটোৰ কামো অবহেলিত হৈ পৰি আছে। অকল সেয়ে নহয় ধমাপৰ, জয়ধাম এনে কিছুমান এলেকাত প্ৰাইমাৰী চিকিৎসাকেন্দ্ৰ নিৰ্মাণৰ কাম হোৱা কথা আছিল। কিন্তু এতিয়ালৈ হোৱা নাই। গোৱালপাৰা জিলাৰ বহুতো ট্ৰাইবেল এলেকা আছে। সেই বিলাকত প্ৰাইমাৰী চিকিৎসাকেন্দ্ৰ গঢ়ি উঠা নাই। গতিকে যাতে ট্ৰাইবেল এলেকা বিলাকত যাতে চিকিৎসাৰ সন্নিধা আৰু সোনকালে কৰা হয়। আজি এই যি টকা বিচৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা ট্ৰাইবেল এলেকাত চিকিৎসা বা স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত কিবা উপকৃত হব তাত আমাৰ সন্দেহ আছে। সেইকাৰণে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন জনাই মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মধ্যমসদস্য)— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় যিখিনি টকা বিচৰা হৈছে স্বাস্থ্য শিতানত সৰ্বমুঠ এক কোটি পশ্চিম লাখ উনপঞ্চাশ হাজাৰ টকা তাৰ ভিতৰত বিশ লাখ টকা হৈছে ট্ৰাইবেল চাবলেণ। এই বিশ লাখ টকা ট্ৰাইবেল চাবলেণৰ শিতানত স্বাস্থ্যকেন্দ্ৰ বিলাকত ঔষধ আৰু স্বাস্থ্যৰ সাজ-সৰঞ্জাম কিনিবৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য বসন্তমতাৰী ডাঙৰীয়া আৰু দই এগৰাকী সদস্যই ট্ৰাইবেল চাবলেণৰ শিতানতৰ ওপৰত বক্তব্য জাঙি ধৰি চাবলেণটোৰ বিলাকত ডাক্তৰ আৰু নাৰ্চৰ সংখ্যা কম আৰু ডাক্তৰ সকলৰ ব্যৱহাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। সেই সম্পৰ্কে আমি নিশ্চয় চাব লাগিব। এতিয়াও বহুতো ট্ৰাইবেল চাবলেণৰ বাহিৰেও আন আন ঠাইতো বহু ডিপেন্চেৰীত আৱশ্যক অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পৰা হোৱা নাই। সেই বিষয়ে ব্যৱস্থা কৰি থকা হৈছে। সেই মতে পঞ্চাশ হাজাৰ জনসংখ্যা যত আছে তাত এখন পাইমেৰী হেথ্ৰ চেণ্টাৰ হব লাগে। আৰু যত ত্ৰিশ হাজাৰ আছে তাত পশ্চিম চাবলেণটোৰ হেথ্ৰ চেণ্টাৰ হব লাগে। আৰু পাঁচ হাজাৰ জনসংখ্যা যত আছে তাত এখন চাবলেণটোৰ গঠন কৰিব লাগিব আৰু হিল এৰিয়াত যত তিনি হাজাৰ জনসংখ্যা আছে তাত একোখনকৈ চাবলেণটোৰ খোলাৰ কথা। ১৯৮৩ চনৰ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে এশ আঠাইশ খন খোলা হৈছে। বসন্তমতাৰী এইহেজাৰ ছয়খন চাবলেণটোৰ চলি আছে। অহা বিস্তৃত বছৰত তিনিশখন খোলা হব। এই ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্টখিনি প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত ডাক্তৰ আৰু নাৰ্চৰ প্ৰয়োজন হব। এই বাৰ্ষিক বছৰত প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত ডাক্তৰ আৰু নাৰ্চক নিয়োগ কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা প্ৰাইমেৰী হেথ্ৰ চেণ্টাৰৰ জৰিয়তে দিব পৰা হোৱা নাই। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ডাক্তৰ আৰু নাৰ্চক প্ৰশিক্ষণ দিবৰ কাৰণে আঁচনি লোৱা হৈছে। আকৌ ফেব্ৰুৱাৰী মাহলৈকে ফেব্ৰুৱাৰী প্ৰগ্ৰেছত চিয়ান্টৰে লাখ উননব্বৈ হাজাৰ বিচৰা হৈছে। ইয়াৰ পৰা চাবলেণটোৰ আৰু কিছুমান পাৰালিক চেণ্টাৰ আৰু জিলা আৰু মহকুমাৰ পাবিয়াল পাবিকেশ্বনাৰ যি বিলাক হাস্পতাল আছে সেই বিলাকত টকা খৰচ কৰাৰ কাৰণে আঁচনি লোৱা হৈছে। বসন্তমতাৰী এশ চিয়ান্টৰে লাখ পাৰালিক হেথ্ৰ চেণ্টাৰ আছে। আৰু দখল চলিত বছৰত লোৱা হৈছে। মুঠ এশ আঠাচল্লিশ খন হল। অহা বছৰ ভিতৰত আৰু ছয়খনৰ কাৰণে ঠাই জলপতে নিৰ্বাচন কৰা হব। আন এটা শিতান লেগোচি কনট্ৰোল প্ৰগ্ৰেছৰ কাৰণে আঠ লাখ আঠ হাজাৰ বিচৰা হৈছে। মাননীয় সদস্য সকলে ডাক্তৰ সকলৰ মানবীয় ব্যৱহাৰৰ কথা কৈছে, অধ্যক্ষ মহোদয় দই চাৰি ঠাইত তেনেকুৱা ডাক্তৰ সম্পৰ্কে জানিব পাৰিছো আৰু ইতিমধ্যে তেনেধৰণে যদি কোনো ডাক্তৰে কৰ্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰিছে তেনে লোকক নিলম্বিত কৰা হৈছে। আমি নিশ্চয় চিকিৎসাৰ ক্ষেত্ৰত মানবীয় দিশটো চাবলগীয়া হৈছে। ডাক্তৰ সকলে এই দিশত যাতে কাম কৰি যায় তাৰ বাবে চাব লাগিব। আৰু তেনে মাননীয় দিশ লৈ আৰু তেনে মনোভাৱ লৈ কাম কৰে কিয়নো ডাক্তৰ সকলে মাননীয় সেৱাৰে চিকিৎসাৰ সেৱা কৰিব লাগে। তাৰোপৰি ১৯৮৩-৮৪ চনৰ ভিতৰত পাঁচ হেজাৰ হেথ্ৰ গাইডচ্ নিৰ্দ্ধাৰিত দিয়াৰ সম্ভাৱনা আছে। এই সকল গাইডচ্ স্থানীয় অঞ্চলৰ পৰা লোৱা হব। আৰু তেওঁলোকে গাঁওত সদ-সদৰা অসুখত আৰু বৈমাত্ৰ স্বাস্থ্যৰ সেৱাৰ প্ৰাৰম্ভিক সেৱা যাতে আগবঢ়াব পাৰে আৰু গাঁওত স্বাস্থ্যৰ উন্নতি কৰিব পাৰে সেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি হেথ্ৰ গাইডচ্ৰ আঁচনি লোৱা হৈছে। ইয়াৰ মূল লক্ষ্য হল যাতে অহা দই হেজাৰ চনৰ ভিতৰত স্বাস্থ্য সম্পৰ্কত সকলোৰে যাতে চিকিৎসাৰ ব্যৱস্থা হয়। এইহেজাৰজন জনসংখ্যাৰ কাৰণে একোখন হেথ্ৰ গাইড ব্যৱস্থা কৰাৰ লক্ষ্য আগত ৰখা হৈছে। ১৯৮১-৮২ চনৰ ভিতৰত আঠাশ পঞ্চাশখন আৰু আমি এশ চিকিৎসাৰ আঁচনি চাবলেণটোৰ খোলা হৈছে। মুঠতে পাঁচহেজাৰ জনসংখ্যাত একোখন চাবলেণটোৰ আৰু হিল এৰিয়াৰ কাৰণে তিনি হেজাৰ জনসংখ্যাত একোখন চাবলেণটোৰ। তাৰ বাহিৰেও চলিত বছৰত ১৬ খন চাবলেণটোৰ হেথ্ৰ চেণ্টাৰ খোলা হৈছে। ১৯৮৩-৮৪ চনৰ ভিতৰত উনত্ৰিশ খন চাবলেণটোৰ হেথ্ৰ চেণ্টাৰ খোলাৰ প্ৰস্তাৱ আছে। তাৰোপৰি ১৯৮৩-৮৪ চনৰ ভিতৰত উনত্ৰিশ ফাইনেল হেথ্ৰ চেণ্টাৰৰ প্ৰস্তাৱ আছে। ১৯৮১-৮২ চনত এশ চিয়ান্টৰে লাখ আছিল, ১৯৮২-৮৩ চনত আৰু দখল ধৰ্মাৰ্শিৰ আৰু হৰজাজন হিল বিস্তৃতকত খোলা হৈছে। ইমানখিনি কৰাৰ পিচত ডাক্তৰ আৰু নাৰ্চ সকলে যাতে সদ ব্যৱহাৰ কৰে তালৈ লক্ষ্য ৰাখি আৰু মাননীয় সদস্য সকলে যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেই পৰামৰ্শ সমূহ সৰ্বোত্তম কৰি মাননীয় সদস্য সকলক এই কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উঠাই লবৰ কাৰণে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI.—Sir, before I withdraw my cut motion, may I get an assurance from the Hon. Chief Minister, in-charge of Health Department whether the Leprosy Centres under the Leprosy Control Scheme situated right in the centre of settlements will be removed? For instance in Harisinga the Leprosy Control Centre is located at the centre of the settlement. I understand the Leprosy Control Centres are to be located in areas which are not easily accessible and I believe that there is policy that the Leprosy centres should be away from large settlements. I request Chief Minister for an assurance that the Leprosy Centres which are located in the centre of settlements will be removed and rearranged in some other places where the situation is calm and quiet and not easily approachable by people.

শ্রীহিতেশ্বৰ শইকীয়া (মধ্যমন্ত্রী) :—এই সম্পৰ্কে নিশ্চয় এটা তদন্তৰ আৱশ্যক হ'ব আৰু
প্রকৃততে যদি নগৰৰ লগত লাগি থকা কৈ লেপ্ৰচি চেণ্টাৰ আছে তাক দূৰত আতৰাবৰ কাৰণে
ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI.—Sir, I beg leave of the House to withdraw the Cut Motion.

MR. SPEAKER.—Is it the pleasure of the House to grant leave to the Hon. member to withdraw the Cut Motion.

(Voices Yes, yes).

The Cut Motion is withdrawn.

Now, I put the Demand before the House, that an additional amount of Rs. 1,25,49,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, '83 in respect of 'Medical and Public Health'. (The Demand is passed on voice vote).

Shrimati ANWARA TAIMUR, (Minister, In-charge of P.W.D.)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 2,55,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, '83 in respect of 'Residential Buildings'.

Mr. SPEAKER.—There is no Cut Motion. I put the demand that an additional amount of Rs. 2,55,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 83 in respect of Medical and Public Health. (The Demand is passed on voice vote).

Shri RAMESWAR DHANOWAR, (Minister In-charge of labour)—On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs. 4,21,000 be granted to the Minister In-Charge to defray certain charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, '83 in respect of Labour and Employment.

Mr. SPEAKER—There is a Cut Motion tabled by hon. Members Shri Abdus Sobhan, Shri Tajmul Ali Laskar and Shri Main Uddin.

Shri ABDUS SOBHAN—Sir, I beg to move that the provision of Rs. 4,21,000 under Supplementary Demand No. 40, Labour and Employment in respect of administration of Labour and Employment, at pages 16—17 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs. 100, i.e., the amount of the whole supplementary demand of Rs. 4,21,000, do stand reduced by Rs. 100.

অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রণামন্ত্রী মহোদয়ে মবগীয়া বানচ দিয়াৰ কাৰণে যি অতিৰিক্ত ৪ লক্ষ ২১ হেজাৰ টকা বিচাৰিছে ইয়াৰ পৰিপেক্ষিতত মই মাত্ৰ দুই এটা কথা কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিম।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে আমাৰ অসমত বহুতো চাহ বাগিছা আছে আৰু সেই বিলাকত আমাৰ খিলঞ্জীয়া মানুহ তেনেই নগণ্য। অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ধোৱা বিধান সভাৰ সময়ত ইম্প্লিমেন্টেশ্যন বিভাট কামটিৰ মেম্বাৰ হিচাবে মোৰ এটা অভিজ্ঞতা আছে। অসমত বহুকেইখন চাহবাগিচা মই ভ্ৰমণ কৰিছোঁ। অধ্যক্ষ মহোদয়, তাত মই যি দেখা পাইছিলোঁ গ্ৰেদ খিৰ কথানকওবেই গ্ৰেদ টা মানুহকেই পঞ্জাৰ, মাদাজ, বিহাৰ, কলিকতা আদিৰ পৰা অনা। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ অসমত এম্প্লয়মেণ্ট একচেঞ্জ বিভাগ আছে এই বিভাগত যদি একো গৱৰ্হ নিদিয়—

মিঃ স্পীকাৰ—মবগীয়া বানচৰ ক্ষেত্ৰত কলে ভাল হয়।

শ্ৰীআব্দুছ চোভান—গতিকে, অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কব খুজিছোঁ যে আমাৰ যি এম্প্লয়মেণ্ট একচেঞ্জ বিভাগ আছে এই বিভাগটো খৰলি নামত মাত্ৰ থাকিলেই নহয় আৰু তেখেত সকলক বহুৱাই বহুৱাই দৰমহা দি থাকিলেই নহয়, যাতে উপকাৰত আহে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ১০ বছৰৰ আগতে যি অৱস্থা আছিল আৰু দুহ বছৰৰ পিচতো সেইটোবেই যদি থাকে তেন্তে অধ্যক্ষ মহোদয়, অতিৰিক্ত মবগীয়া বানচ দিয়াৰ কোনো যদিও থাকিব নোৱাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, লেৱাৰ বিভাগৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে আপুনি ভালকৈ জানে যে আৰু মাননীয় সদস্য সকলেও এই কথা ভালকৈ জানে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিভাগটো থাকাত মোৰ একো আপত্তি নাই আৰু অতিৰিক্ত বোনচ দিয়াতো মোৰ একো আপত্তি নাই। যদি এই বিভাগটো বহুৱাই বহুৱাই দৰমহা দিয়াৰ বা লোৱাৰ ধাৰ্ম্মতে থাকে তেন্তে একো উপকাৰত নাহিব।

এই স্থিতিতে অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা উদাহৰণ দিওঁ। এজন লোকে ধনবানীৰ পৰা নাও বাই

MR. SPEAKER.—There are some other important Cut Motions also. If we continue in this way, then other Cut Motions will be guillotined, So we must keep confined to the points of the motion. The Explanatory note is there. Why this amount is wanted, it is already mentioned there. So it is the duty of the Hon. member to confine to that only.

শ্ৰীৰামেশ্বৰ ধানোৱাৰ (মন্ত্রী)— অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৭৭৮১ জানুৱাৰীৰ পৰা ৩১ মাৰ্চলৈকে আমাৰ চাকৰিয়াল সকলক মবগীয়া বানচৰ অতিৰিক্ত দিবলগীয়া যি ৪ লক্ষ ২১ হেজাৰ টকাৰ আৱশ্যক হৈছে সেই পৰিপেক্ষিতত মই তেখেতক কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ অনৱোধ জনাইছোঁ।

শ্ৰীআব্দুছ চোভান— মই যি দটা বাখিছো সেই কেইটা প্ৰয়োজনীয় বৰলি মন্ত্রী মহোদয়ে বিবেচনা কৰিব আৰু সেই আশা বাখি মই কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈছোঁ।

MR. SPEAKER.—So, the cut Motion is withdrawn. Now, I put the Motion in the House, that an additional amount of Rs. 4,21,000 be granted to the Minister-in-Charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st, March 1983 in respect of Labour and Employment.

(The Demand is passed)

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister)—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs.56,52,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of "Civil Supplies".

Mr. SPEAKER—There is no cut motion. So, I put the demand before the August House that an additional amount of Rs.56,52,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Civil Supplies".

(The demand is passed)

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister)—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir to move that an additional amount of Rs.10,18,55,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Pensions to Freedom Fighters, Rajya Sainik Board, etc."

Mr. SPEAKER—There is no cut motion to this demand also. Now, I put the demand before the August House that an additional amount of Rs.10,18,55,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Pensions to Freedom Fighters, Rajya Sainik Board, etc."

(The demand is passed)

Shri KESHAB CHANDRA GOGOI, (Minister)—Sir, I on the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs.4,01,12,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Natural Calamities".

Mr. SPEAKER—There is a cut motion table by Shri Hemen Das and Shri Purna Boro.

Shri HEMEN DAS—Sir, I beg to move that the provision of Rs.4,01,12,000 under Supplementary Demand No.47 Natural Calamities in respect of Natural Calamities at pages 20-22 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs.100, that is the amount of the whole supplementary demand of Rs.4,01,12,000, do stand reduced by Rs.100.

চাব, এতিয়া বিলিফৰ বিষয়ত দাবাবমান কথা আপোনাৰ জৰিয়তে বিভাগীয় মন্ত্রী মহোদয়ক কব বিচাৰিছো। বিলিফ বিলাকৰ বিতৰণত দটো পদ্ধতি আমি দেখা পাইছো। এটা হৈছে জনসাধাৰণৰ যিতো ক্ষতি হয়, সেই ক্ষতিটো জিলা বা মহকুমা প্ৰশাসনে বিতৰণ কৰে। শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকৰ যি ক্ষতি হয় সেই ক্ষতিটো বিতৰণ কৰে শিক্ষা বিভাগে। কিন্তু বিতৰণৰ সময়ত যদি প্ৰতিটো ইতিহাস সংগ্ৰহ কৰো তেতিয়া দেখা পাম যে যত বানপানী হোৱা নাই তাত গ্ৰাণ্ট পাইছে। যাব ঘৰ ভঙা নাই তেওঁ সাহায্য পাইছে। গতিকে এই ব্যৱস্থাতে আলপ সন্নি কৰিব লগা হৈছে। কিছুমান কথা যিটো গভানদগতিক ভাবে চলি আহিছিল এইবাৰ বিলিফ মেনবেল সংশোধন কৰা হৈছে আৰু পাচ হাজাৰ টকা দিব লগা হৈছে। আৰু, ধনমহা আৰু বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হলে সেই কথাটোৰ স্পষ্টকৰণ পাম বদলি আশা ৰাখিছো। আমি পৰ্বহিদিনা মন্ত্রী শ্ৰীউপেন দাস, মাননীয় সদস্য বিনয় বসুমতাৰী চেণ্ডা অঞ্চললৈ গৈছিলো। তিনিটা বিধান সভাৰ সমষ্টিৰ বহুত গাঁওত ভয়ানক ক্ষতি হৈছে। আঢ়ে মিনিট জোৰা ঘূৰ্ণিবতাহৰ ফলত শ শ ঘৰ ভাঙি গৈছে। শনি ভাল লাগল যে খবৰ পোৱাৰ পিচত প্ৰশাসন তালৈ গৈছে। সম্পূৰ্ণ যাব ঘৰ ভাঙিছে প্ৰত্যেককে তেওঁ চাৰিশ টকা আৰু যাব আধা ভাঙিছে তেওঁক দশ টকা দিছে। নিজে ঘৰবিলাক দেখিছো। ভাল ভাল টিনৰ ঘৰ, ইটাৰ দেৱাল, গৰীবৰ পৰ্জা ভাঙি গৈছে। এইবিলাক মেৰামতি কৰাত সাহায্য চৰকাৰে দিব। সেই সাহায্যখিনি যাতে সচাৰু কাৰ্যকৰী হয় তাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গভানদগতিক হৈছে। সেই অঞ্চলত শিক্ষানুষ্ঠান কিছুমান সম্পূৰ্ণৰূপে ধংস হৈ গৈছে। এটা পদ্ধতিত কেইখনমান ফটো আনি ডি, পি, আইক দখলত দিব লাগে। ডি, পি, আইয়ে ১৯৭৮ চনত জুমা এখন স্কুলৰ সাহায্য আৰ্জিলৈকে নিদিলে। এনেকৰা ঘটনা আৰু বহুত ঠাইত যে নঘটিব সেইটো নহয়। গতিকে শিক্ষা বিভাগৰ পৰা এইটো কাৰ্টি নি মোৰ মতে জিলা, মহকুমা প্ৰশাসনক দিব লগা হৈছে। কাৰণ তেওঁলোকৰ পৰা অন্ততঃ সোঁতকালে সাহায্য পাব। চেণ্ডাত দুদিন পিচত বিলিফ বিতৰণ কৰিছে। আজি বিলিফ স্কুল ভাঙি গল সেইবিলাক বাস্তব লাগিব। নব্বধাকে শিক্ষা লাভ কৰিব নোৱাৰিব। কিছুমান স্কুলৰ ডেৰ লাখ সম্পত্তি ক্ষতি হৈছে। গতিকে সম্পূৰ্ণকৈ বাস্তব দিবলৈ চৰকাৰে আগুৱাই আহিব লাগিব। অৱশ্যে অলপ পইচা দিলেই সেই স্কুলবেৰ আগতে বাইজেই বাস্তবছিল। কিন্তু বস্তমান বাইজৰ সেই অৱস্থা নাথাকিবও পাৰে। গতিকে বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত গভানদগতিক পদ্ধতি আঁতৰ কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। দৰকাৰ হলে বদলি পৰিবেশন কৰি ক্ষিপ্ৰ গতিত সেইবিলাক মানৱক পদনৰ সংস্থাপনৰ বাবে যাতে ব্যৱস্থা কৰিব পৰা হয় তাৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় নিয়মাবলী সংশোধনৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। সিদিনা শনিৰ পাৰিলো তিনিটা বিধান সভাৰ সমষ্টি সম্পূৰ্ণৰূপে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। দৌনাশাল হাইস্কুল ধংস হৈছে আৰু বহুত এল, পি ধংস হৈছে। আমি নেদেখা আৰু বহুত অঞ্চলত শিলাবৃষ্টি হৈছে। বসুমতাৰী ডাঙৰীয়াই তেখেতৰ অঞ্চলত কেনে ধৰণৰ ক্ষতি হৈছে কৰ। সেই ক্ষতি বিলাক পূৰণ কৰাৰ কাৰণে গভানদগতিক পদ্ধতিত নগৈ প্ৰয়োজনীয় সাহায্য আগবঢ়াবলৈ আগুৱাই আহিলে সাহায্যটো কাৰ্যকৰী হব।

*Shri BENOY KUMAR BASUMATARI—Sir, in the explanatory note I find that an amount of Rs.892 lakhs which includes Rs.346 lakhs to be transferred to Famine Relief Fund. But Sir, no Famine has been declared in Assam for a long time. If that is the case we do not understand how this amount of Rs.346 lakhs is to be transferred to Famine Relief Fund. On 23rd November '1982 when we were at Gauhati discussing some problems of Assam with the Union Home Minister my constituency was revaged by un-expected heavy hailstorm and when I reached home on the afternoon of 24th November there were certain places where I had seen ice dumped about one to three inch this. When I asked the people they said that hailstorm to the thickness of one to three feet fell in my constituency on both sides of border road one and half mile to the north

*Speech not corrected.

and two to three miles to the south of the border road. Even I had lost paddy which was ready for harvesting grown on 13 Bighas of my land. If I had not been MLA by this time I would have starved because my entire paddy on 13 bighas of land had been destroyed by hailstorm. Similarly people who had suffered this loss would be about 5000 families. Now on that day i. e. on 24th November SDO, Mangaldoi went to visit the area and he had a fight with the local people. He said to the people "You have harvested the paddy and you have allowed cows to graze in the field so nothing is left." Our people got furious and the SDO. was forced to go some places where still then ice dumped to 3 feet thickness. Only when he saw the ice he believed it. Of course he was very prompt. Immediately we got some wheat seeds but these were useless. We sown them but none grew. Therefore, I say there is no provision for giving relief to the people who are affected by hailstorm. May we, therefore request the Government that atleast in my constituency some relief for the hailstorm affected people for the last year's damages is to be included within this amount as the entire population do not have any stock of grains. May I also request the Government to provide three months' ration to the people who were affected by the hailstorm. Thank you, Sir.

* শ্রী কেশব চন্দ্র গগৈ (মন্ত্রী) :—অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য মহোদয়গণে যি পৰামৰ্শ আগ বঢ়াইছে সেই পৰামৰ্শ চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব আৰু যিসকলে প্ৰাকৃতিক দৰ্ভোগত কষ্ট পাই সেই কষ্ট যাতে লাঘব হয় তাৰ বাবে চৰকাৰে সদায় চেষ্টা কৰিব। সদনৰ মাননীয় সদস্য সকলে জানিব পৰিছে যে আমাৰ বিলিফ মেনৱেল কিছন্ন সাল-সলনি কৰিছে। হয়তো আৰু কিছন্ন কৰিব লাগিব আমি খুব খবৰখোদাকৈ কিছন্নমান কাম কৰিব লগ্ন হৈছে। আগতে সাহায্য হিচাবে ষিৰ্মিনি বন্ধু দিয়া হৈছিল সেইখিনি যথেষ্ট নহয় বদলি বিবেচনা কৰিছো। সেই কাৰণে চাউল দাইল ইত্যাদি ক্ষেত্ৰত বঢ়াই দিছো। এইটো আগলৈ যিসকলে বিলিফ পাব সেই সকলে বৰ্ধিত হাৰতেই পাব। যিসকলে নিৰ্বাচনৰ কাৰণে নিজৰ ঘৰ-বাৰী হেৰুৱালে যিসকলে ক্ষতিগ্ৰস্ত হল সেইসকলৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা কৰিছে সেই মতে পাচ হাজাৰ টকা, তিনি হাজাৰ টকাৰ টিনগাত আৰু দুহাজাৰ টকা কেচ দিয়লৈ ঠিক কৰিছো। এইটো হয়তো সদায় দিয়াটো সম্ভৱপৰ নহব। কিয়নো সেই টকা আহিব লাগিব চেণ্টেল গভৰ্ণমেণ্টৰ পৰা। আমাৰ প্ৰাকৃতিক দৰ্ভোগৰ যি টকা হয় শ্ৰীবসন্তমতাবী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমাৰ প্ৰতিজন আছিল আঠশ বিবান্ধৰে লাখ টকা। তাৰে তিনিশ চৌবাল্লিশ লাখ টকা ফোমব বদলি; বিলিফ ইন্সুৰেন্স ফাণ্ডলৈ ট্ৰেন্সফাৰ কৰা হৈছে। তামোপৰি বানপানী মোতা বন্ধৰ তিনিটা হল সেই বানপানীৰ ফলত বহুত অঞ্চলত ক্ষতি হল। প্ৰকৃতিক দৰ্ভোগত যি ক্ষয় ক্ষতি হৈছে সেই-বিলাকৰ কাৰণে আমাৰ কিমান খৰচ হ'ব তাৰ এটা হিচাব দিছো। চেণ্টেল গভৰ্ণমেণ্টৰ টীম আহি এচেচ কৰে যে ইমান টকা খৰচ হ'ব। তাৰ পিচত সেইটো বিইম্বাচ কৰে। চেণ্টেল টীমে এক হাজাৰ দুশ তিনিশৰে দশমিক বাৰ লাখ টকা খৰচ কৰিবৰ কাৰণে এণ্টিমেন্ট দিছিল। গতিকে আমাৰ যিটো টকা থাকি ব'ল সেই টকাতো খৰচ কৰিবৰ কাৰণে আৰু কিছন্ন টকা খৰচ কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে পৰিপূৰক মঞ্জুৰীৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। মই সদনক কব খনজিছো যে বাইজে যাতে নিম্নম মতে সাহায্য পায় তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব। সকল ঘৰৰ কথা কৈছে আৰু বিলিফ দিয়াৰ অসুবিধা-ধাবোৰ আঙুলিয়াই দিছে। সেইখিনি চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব আৰু যাতে আগলৈও এই অসুবিধা-

বোৰ দূৰ হয় তাৰ প্ৰচেষ্টা কৰিব। এই সদনত এই আশ্বাস দিব পাৰো যে আমি দায়িত্ব ভাব নোবাব পিচত এই বিষয়টোত প্ৰচেষ্টা চলাইছো। আমি আশা বাখিছো সফল কাম হব। আসোঁবাহবোৰ দূৰ হব। স্কুলঘৰৰ ক্ষয়-ক্ষতিৰ ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য গবাকীয়ে ১৯৭৮ চনৰ টকা আজিলৈ পোৱা নাই বুলি কৈছে। এইটো ক্ৰটি বৈ গৈছে। বিলিফৰ টকা ৰাজহ বিভাগৰ পৰা শিক্ষা বিভাগক দি দিওঁ আৰু শিক্ষা বিভাগে টকাটো বিতৰণ কৰে। এই ক্ষেত্ৰত কো-অৰ্ডিনেশ্যন হব লাগিব যাতে টকাবোৰ পায়। সেই ব্যৱস্থা নিশ্চয় কৰা হব। মাননীয় সদস্য দৰ্গাকীক কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উঠাই লবলৈ জন-বোধ কৰিছো আৰু তেখেতসকলক এই আশ্বাস দিছো যে দূৰই এটা অসাৰ্ভিধা আওতালিয়াই দিছে সেইখিনি দূৰ কৰা হব।

Shri BENOY KUMAR BASUMATARI : Sir, what I understand from the Minister's speech that the amount sought is to be utilized for giving relief to the people affected by disturbances in connection with the Election. About the hailstorm affected people in my constituency does the Govt. consider giving them aid for three months?

শ্ৰী কেশৱ গগৈ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৈছেবেই হিচাবটো পালে নিশ্চয় ব্যৱস্থা লম আৰু তেখেত সকলক যি ধৰণে সহায়ৰ দৰকাৰ সেই হিচাবেই দিয়া হব।

শ্ৰী হেমেন দাস—মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা স্পষ্টকৰণ বিচাৰিছো মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা যে স্কুলত টকা দিব শিক্ষা বিভাগৰ পৰা দিয়া ৰূপ কৰিবনে?

শ্ৰী কেশৱ গগৈ (মন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, নিয়ম মতে শিক্ষা বিভাগে কিমান টকাৰ দৰকাৰ হয় জনাক দিব সেই হিচাবেই আমি টকা দিম। মাননীয় সদস্য গবাকীয়েটি পৰামৰ্শ দিছে সেইটো নিশ্চয় বিবেচনা কৰি চোৱা হব।

Mr. SPEAKER : Is it the pleasure of this August House to grant leave to the Hon'ble Member to withdraw the Cut Motion? (Voices yes, yes). The Cut motion is withdrawn. Now I put the demand before the August House that an additional amount of Rs.4,01,120.00 be granted to the Minister, In-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March 1983 in respect of Natural Calamities.

(The Demand is passed.)

Shri Md. IDRIS, (Minister, Finance) : On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs.1,37,000 be granted to the Minister In-charge, to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of North Eastern Council.

Mr. SPEAKER : There is no Cut Motion to this demand. Now I put the demand before the August House that an additional amount of Rs.1,37,000 be granted to the Minister In-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of North Eastern Council.

(The Demand is passed.)

Shri ZAHIRUL ISLAM, (Minister, Irrigation) : On the recommendation of the Governor of Assam, I, beg, Sir, to move that an additional amount of Rs.2,07,20,000 be granted to the Minister In-charge

to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Irrigation.

Mr. SPEAKER : There is no Cut Motion to this Demand. Now I put this Demand before the August House that an additional amount of Rs.2.07.20,000 be granted to the Minister In-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of Irrigation.

(The Demand is passed.)

Shri DHANIRAM RONGPI, (Minister, Soil Conservation) : On the recommendation of the Governor of Assam. I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs.1,23,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March 1983 in respect of "Soil and Water Conservation".

Mr. SPEAKER : There is no Cut Motion to this Demand. So I put this demand before the August House that an additional amount of Rs 1,23,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of Soil and Water Conservation

(The Demand is passed.)

Shri DHANIRAM RANGPI, (Minister, Forest) : On the recommendation of the Governor of Assam, I beg, Sir, to move that an additional amount of Rs 31,50,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of Forest.

Mr. SPEAKER : There is a Cut Motion to this Demand, Shri Binoy Kumar Basumatari, Shri Bimal Gayari, Shri Alit Chandra Boro to move.

Shri BINOY KUMAR BASUMATARI : Sir, I beg to move the Cut Motion that the provision of Rs. 31,50,000 under Supplementary Demand No.61, Forests in respect of Administration of Forest, at pages 27-28 of the list of Supplementary Demands be reduced by Rs.100 i.e. the amount of the whole Supplementary Demand of Rs.31,50,000 do stand reduced by Rs.100.

Sir, if we go through the explanatory note, we find that most of the amount is required for the Sixth Scheduled areas and the explanatory note also denotes that they want infrastructure extraction of forest produces from the interior areas and introduction of bamboo plantation. Sir, all these seem to be in the Hills under the Sixth Schedule. They also want to construct roads in the Forests. There is presently all over the world a movement of ecological balance and the Government takes one plea or other and try to say that the required 33% of the land of any State or the country be put under forests but our Govt. wants road to be constructed into the forest areas and to damage the existing plantation. Can we imagine the state of affairs in the Forest Department in our State? Sir, if this be the picture of the Forest Department in the State then how can we allow this demand to be passed? Therefore, Sir, I move this Cut Motion and say that this Demand be rejected.

শ্রী ধনীৰাম ৰংপী— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় শ্রীবসন্তমজাৰী ডাঙৰীয়াই কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰি যিটো কথা কৰে মই তাৰ পৰা এইটোকে বন্ধ কৰি দিব পাৰিছো যে তেখেতে ইনডাইবেষ্টলি এই ডিমান্ডটো সমৰ্থন কৰিছে। তেখেতে যিটো বেলেঞ্চৰ কথা কৈছে এই বেলেঞ্চ বাৰ্ষিক কাৰণেই এইখিনি টকাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। আজি আমি এইটো কথা উপলব্ধ কৰিছো যে বাহ বোপন কথাটো অত্যন্ত জৰুৰী হৈ পৰিছে। আমাৰ অসমত যিটো কাগজৰ কল আছে আৰু যিটো কাগজৰ কলৰ কথা প্ৰস্তাব কৰা হৈছে তাৰ কাৰণেই আমাৰ বাঁহৰ অভাৱত বন্ধ হৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। আজি আমাৰ ইয়াত যোগাযোগত যিটো কাগজৰ কল আছে সেইটো বাঁহৰ অভাৱতে বন্ধ হৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। জাগৰোভত যিটো কাগজৰ কল প্ৰতিস্থা কৰা হৈছে তাৰ কাৰণেও আমাক বহুত পৰিমাণৰ বাঁহৰ দৰকাৰ হ'ব। এই দৰে বাঁহৰ প্ৰয়োজন অতি বেচি হোৱাৰ কাৰণে আমি পাহাৰ বিনাকৃত বাহ বোপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলগীয়া হৈছে। তদুপৰি আমাৰ ট্ৰাইবেল লোক সকলে জন্ম খেতি কৰে। জন্ম খেতিৰ দ্বাৰা তেওলোক সিমানে পৰিমাণে উপকৃত হ'ব লাগে সিমানে পৰিমাণে উপকৃত হ'ব পৰা নাই। গতিকেই জন্ম খেতি আমি বন্ধ কৰিব পাৰো। সেই কাৰণেই মই ভাবিছো যে মাননীয় সদস্য সকলে এই দাবীটো গ্ৰহণ কৰিব আৰু আমি যিখিনি আঁচনি লৈছো সেইখিনি কাৰ্যকৰী কৰাত সহায় কৰিব। বিশেষকৈ আমাৰ পাহাৰীয়া অঞ্চলত নতুন নতুন বনাঞ্চল কৰা ডিচট্ৰিক্ট কাউন্সিলৰ আঁচনি আছে। সেই কাম বিনাক কৰিবলৈকো বাস্তৱ পদলিৰ দৰকাৰ হ'ব। এই গোটেই বিনাক কথা বিবেচনা কৰি মাননীয় সদস্য সকলে কৰ্ত্তণ প্ৰস্তাৱটো উঠাই লৈ মঞ্জুৰী খিনি গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

Shri BENOY KUMAR BASUMATARY :—Mr. Speaker Sir, out of this total allocation of Rs. 31,50,000, Rs. 20,00,000 are meant for was tige. Therefore Sir I pressed for the Cut Motion and I am not withdrawing it.

Shri DHANIRAM RANGPI (Minister, Forests):—Specially this amount is required for the forest development in the autonomous hills District, under the District Council. So, I would like to request the Hon'ble member to withdraw the Cut Motion.

Shri BENOY KUMAR BASUMATARY :—Sir, I am pressing for the Cut Motion and not withdrawing it.

Mr. SPEAKER: Since the Hon'ble member is pressing for the Cut Motion, I will put the Motion.

The Motion is that the provision of Rs. 31,50,000 under Supplementary Demand No. 61, Forests in respect of Administration of Forest, at pages 27-28 of the List of Supplementary Demands, be reduced by Rs. 100, i. e. the amount of the whole Supplementary Demand of Rs. 31,50,000 do stand reduced by Rs. 100.

(After pause the Motion is lost).

Now, I put the main demand.

The motion is that an additional amount of Rs. 31,50,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending 31st March, 1983 in respect of "Forest".

(after a pause the Motion is adopted)

*Speech not corrected.

Shri UPENDRA DAS (Minister, Community Development):—Sir, I beg to move that an additional amount of Rs. 37,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Community Development".

Mr. SPEAKER: There is no Cut motion.

Now I put the main demand. The motion is that an additional amount of Rs. 37,00,000 be granted to the Minister-in-charges of Community Development department to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of "Community Development Department."

(After a pause the Motion is adopted).

Shri K. C. GOGOI-(Minister, Industries):—Sir, I beg to move that an additional amount of Rs. 2,13,45,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Administration of Industries Department.

Mr. SPEAKER: There is no Cut Motion. Now I put the main demand. The motion is that an additional amount of Rs. 2,13,45,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Administration of Industries Department.

(After a pause, the Motion is adopted)

Shri HITESWAR SAIKIA, (Chief Minister):—Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that an additional amount of Rs. 4,00,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Flood Control.

Mr Speaker:- there is no Cut Motion. Now, I put the main demand. The motion is that an additional amount of Rs. 4,00,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the Course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Flood Control.

(After a pause, the Motion is adopted),

Smti SYEDA ANWARA TAIMUR, Minister, Sir, I beg to move that an additional amount of Rs. 1,42,33,000'00 be granted to minister-in-charge to the defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Road and Bridges.

Mr. Speaker:- There is a Cut Motion. Now, Mr. Afzalur Rahman

*Shri AFZALUR RAHMAN:- Sir I beg to move that the provision of Rs. 1,42,33,000.00 under Supplementary Demand No. 68, Road and Bridges in respect of Administration of Road and Bridges, at page 33 of the List of Supplementary Demand, be reduced by Rs. 100.00 i.e. the amount of the whole Supplementary Demand of Rs. 1,42,33,000.00 do stand reduced by Rs. 100.00.

মহোদয়, আমি এই কথাটা বলছি এইজন্য যে ন্যাশনেল হাইওয়ে নং ৫২—এই রাস্তাটা আমাদের বর্তমান পি ডাব্লিউ ডি মন্ত্রী মহোদয়ার এলাকার মধ্যে দিয়ে গেছে। আমাদের গোয়ালপাড়া জেলা থেকে আজ পর্যন্ত একজনও এই বিভাগের মন্ত্রী হতে পারেননি। অথচ এই এলাকাটা বাংলাদেশের বড়ার এলাকা। আজ আমাদের সারা রাজ্যে বাংলাদেশী অন্তর্প্রবেশ নিয়ে নানা প্রশ্ন উঠেছে। কিন্তু আজ ৩৫ বৎসর যাবৎ সেই এলাকায় ভাল রাস্তার ব্যবস্থা করে। প্রশাসনকে শক্তিশালী করার কোনও ব্যবস্থা করা হয়নাই। সুতরাং এই ব্যাপারে আমি মন্ত্রী মহোদয়াকে প্রশ্ন করবো যে করে তিনি গোয়ালপাড়া জেলার বাংলাদেশ বজার এলাকায় রাস্তার ব্যবস্থা করবেন?

* শ্রী মতী আনোরাবা টাইম্বর :- (মন্ত্রী) :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমার মাননীয় সদস্য যিজনে এই কর্তন প্রস্তাবটো আনিচ্ছে তেখেতে এটা কথা আক্ষেপ করি কৈছেবে, গড়কাপ্তানী মন্ত্রী হোবার কারণেই এই রাস্তাটো সেইফার্নেদি যাব। সেইটে কথা নয়। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপোনিও জানে যে, চীনা আক্রমণের সময়ত তেজপদব পবা অবগাচললৈকে এইখিনি ঠাইর গদবদ্ব যথেষ্ট হৈছিল। সেইকারণেই কেন্দ্রীয় চবকার আব্দ অসম চবকার উভয়ে আলোচনা করি বাইহাটার পবা জোনাইলৈকে এই বাস্ত্রীয় পথচোরা ৫২ নং বাস্ত্রীয় পথ কবিবলৈ ঠিক করা হৈছে। সেই কারণেই পবিপূবক মঞ্জুরী লোরা হৈছে। মাননীয় সদস্যই কোরা মতে গড়কাপ্তানী মন্ত্রী কি গোয়ালপারাবো মধ্যমন্ত্রী হৈছিল আব্দ সেই ফার্নেদি বডার ব'ড আব্দ বডার চেকপস্ট কবিবলৈ ব্যবস্থা লোরা হৈছে। বিদেশী নাগরিকের বিহেতরকে প্রশ্ন আহিছে গতিকে সেই ফালর পবাও গদবদ্বসহকাবে বিবেচনা করি বডার ব'ড আব্দ বডার চেকপস্ট আদিতে যথেষ্ট গদবদ্ব দিয়া হৈছে। ভবিষ্যত প্রতিবন্ধ্যর প্রতি নজর ব্যাখিও তেখেতক মুই এই কর্তন প্রস্তাবটো উঠাই লবলৈ অনুরোধ কবিছো।

শ্রীমতীরা ভেকা :- মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যি টকা দিয়া হৈছে সেই টকা খবছ হৈছে আব্দ ছব। কিন্তু বিকেইটা বাস্ত্রীয় পথ আছে সেইকৈইটা যাতায়তর কারণে অচল হৈ আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ :- আপদনি মন্ত্রী ডাঙরীয়াই উত্তর দিয়ার গিছত কব পাবিব।

Are you withdrawing the Cut Motion?

Shri AFZALUR RAHMAN, Sir I will not press for the Cut Motion. I have withdrawn the Cut Motion.

(Cut Motion withdrawn) with the leave of the House)

Mr. Speaker now I put the main demand, the motion is that an additional amount of Rs. 1,42,33,000.00 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Road and Bridges.

(After a pause, the Demand is adopted).

Shri MD. IDRIS, (Minister) Sir, on the recommendation of the Governor of Assam, I beg to move that an additional amount of Rs. 1,00,00,000.00 be granted to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Loans and Advances to Government Servants.

*Speech not corrected.

Mr. Speaker: There is no Cut Motion. Now, I put the main demand. The main demand is that an additional amount of Rs. 1,00,000,000 be granted to the Minister-in-charge to defray certain charges which will come in the course of payment during the year ending the 31st March, 1983 in respect of Loans and Advances to Government Servant.

(After a pause, the Motion is adopted).

THE ASSAM APPROPRIATION BILL, 1983

Mr. Speaker:- Now, the copy of the Appropriation Bill will be circulated to the Hon'ble Member.

Now, Item No. 4(a).

Shri MOHAMMAD IDRIS (Minister, Finance) : Sir, I beg leave to introduce the Assam Appropriation (No. 1) Bill, 1983.

(Leave to introduce the Bill is granted).

There is a message from the Governor of Assam which reads as follows: "RAJ BHAVAN, dated Shillong, the March, 1983) Under the provision of Article 207 (3) of the Constitution of India, I, Prakash Mehrotra, Governor of Assam, recommend that the Assam Appropriation (No. 1) Bill 1983 be taken up for consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd./-Prakash Mehrotra, Governor of Assam."

Shri MD. IDRIS, (Minister, Finance,) : Sir, I beg to introduce the Bill.

(Secretary, Legislative Assembly, Assam, read out the title of the Bill).

Mr. Speaker: Now Item No. 4 (b) : There is a message from the Governor which reads as follows: "RAJ BHAVAN, Dated Shillong, the March 1983. Under the provision of Article 207(1) of the Constitution of India, I, Prakash Mehrotra, Governor of Assam, recommend the introduction in the Assam Legislative Assembly of the Assam Appropriation (No. 1.) Bill, 1983.

Sd./-Prakash Mehrotra, Governor of Assam."

Shri MD. IDRIS (Minister:) : Sir, I beg to move that the Assam Appropriation (No. 1) Bill, 1983, be taken into consideration.

Shri BENOY KUMAR BASUMATARY—Mr. Speaker, Sir on this Appropriation Bill I wish to refer to Demand No. 30 on State Lotteries and Demand No. 56 on Irrigation. Even though we had chance to discuss the demands earlier we did not raise any discussion on these demands.

Sir, we find that a sum of Rs. 6 lakhs is required for the State Lotteries. State Lotteries are supposed to earn money for the State, but we do not understand why instead of earning money for the State, the State coffers should be reduced by Rs. 6 lakhs. By demand No. 56 a sum of Rs. 2,07,000 is sought to be taken for Irrigation. Sir, in my Constituency there is quite a big project called Dhansiri Irrigation Project. For last 2 years there is no progress. The contractor had filed a suit before the High Court and all works were stopped. This project is also supposed to have a mini hydel division and the mini hydel division is to be constructed along with the dam. But Sir, if you go to the Irrigation Project site you will find even the guide bund has not been completed. So Sir, this allocation will be a total waste. We find there is no progress of this Irrigation Project, whereas thousands of bighas of land belonging to the tribal people were taken over but they have not received the compensation. Their land has been dug but the canals are not constructed properly. Therefore, Sir, I wish to raise some discussion on these two demands viz: State Lotteries and Irrigation. I hope the Minister will give us a satisfactory reply.

Shri Md. IDRIS (Minister)—Sir, the hon'ble member has raised certain points on two demands which have been done by moving a cut motion. He has raised the first point about State Lotteries. Sir, the amount which has been sought is for expenditure on printing of receipts and all these things because the process of holding Lotteries has been changed now. This has been done on weekly basis. As a result more tickets and receipts are necessary. Therefore, this money is wanted. Sir, details at this moment cannot be furnished. If the hon'ble members want to know the total amount we received during the year from State Lotteries, it will not be possible for me to furnish the information now. Sir, as I said before, in such cases it is always appropriate to come up with a cut motion which enables the Minister to come with detailed information.

Regarding the Irrigation Project in his Constituency the demand clearly says that this is a revised estimate for execution of the work. Therefore, the complaint made by the hon'ble member before the House for non-execution and delay in execution will not be there any more if the demand is passed.

Shri BENOY KUMAR BASUMATARY—Will the Minister, Finance tell us whether we are making any profit from the lotteries or incurring loss?

(voices: it is not possible to furnish now).

Mr. Speaker—Now I put the motion that the Assam Appropriation (No. 1) Bill, 1983 be taken into consideration.

(after a pause)

The motion is passed.

Now item No. (c).

I put clauses 2 and 3 and Schedule of the Bill do form part of the Bill. (after a pause)

Clauses 2 and 3 and Schedule of the Bill form part of the Bill.

Now I put that Section 1 and short title do form part of the Bill. (After a pause)

The motion is adopted and Section 1 and short title of the Bill form part of the Bill.

Now item (d),

Shri Md IDRIS (Minister)—Sir, I beg to move that the Assam Appropriation (No. 1) Bills, 1983 be passed.

শ্রী হেমেদ দাস :—মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজ আমি সন্দেহ ১৭৬ কোটি ২১ লাখ ৮২ হাজাৰ ৫০০ শ মঞ্জুৰী বিত্তমন্ত্রী মহোদয়ক দিলো। মাৰ্চৰ আজি ২৬ তাৰিখ। এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে এই টকা এতিয়াও নিশ্চয় খৰচ হোৱা নাই। বহুদিন এতিয়া নিশ্চয় আছে। কথা হৈছে যে আমাৰ ইয়াত এটা পদ্ধতি চলি আছে ৩১ মাৰ্চত বিভিন্ন বিভাগত বিশেষকৈ বাৰ্কেট বিভাগত উৰুকা হয় অৰ্থাত বনভোজ আৰম্ভ হয়। বিভিন্ন বিভাগত টকা অপচয় হয়। এবাৰ ৰাজ্যপালৰ শাসনতেই নে কোনোবা মন্ত্রী সভাই আছিল পাহৰিলো, কামৰূপৰ উপায়ুক্তই কেইটামান বিভাগৰ বিল ট্ৰেজাৰীত বন্ধ কৰি দিলে। এয়ে হল বনভোজৰ নমুনা। এনেকৈ বহুত টকা হস্তান্তৰ হৈ যায়। এই ১৭৬ কোটি টকাৰ বিনিময়ত বহুত বাস্তা নহোৱা ঠাইত কাগজে-পত্ৰে বাস্তা হব।

বহুতো ঠাইত বাস্তা নাই। বাস্তাৰ টকা খৰচ। ইয়োগেচনৰ কোনো যন্ত্ৰপাতি আহি নাপাৰ, টকা খৰচ হব। এতিয়া আমাৰ পি, ডিবি, ডিবি মহোদয় আছে। ডিপাৰ্টমেন্টৰ কাহিনী জানো। বাস্তাৰ শিল নপৰিলেও টকা লব। গতিকে আমি চৰকাৰক কব খৰিজছো এই ৰাজহুৱা টকা, ইয়াক যাতে সদ-ব্যৱহাৰ হয় আৰু ইয়াৰ সদ-ব্যৱহাৰৰ কাৰণে ইয়াৰ ওপৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিব আৰু বিভাগ বিলাকত মাৰ্চৰ ৩১ তাৰিখকৈ অপেক্ষা কৰা যিহে পদ্ধতি এই পদ্ধতি যদি পৰিবৰ্তন কৰিব পৰা নাযায় তেনেহলে আমাৰ ইয়াত কোনোদিনেই টকা সদ ব্যৱহাৰ হব পাৰে সেইটো আশা কৰিব পৰা নাযায়। গতিকে এই বিষয়ে আপোনালোকৰ পৰা আমি আশা কৰিছো : যাতে এইক্ষেত্ৰত টকা খৰচ কৰাৰ সংগত যথেষ্ট চিন্তা কৰিব। আমাৰ এইখন গৰীব মানুহৰ দেশ। আমাৰ এজনো ডাঙৰ পৰাজিত নাই। বেচিভাগ সাধাৰণ মানুহ, কেইজনমান চাহবাগনৰ মালিক আছে। আমি বিধান সভাত ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নমূলক আঁচনিৰ কাৰণে টকাৰ অন্তিমোদন জনাও। গতিকে এই টকাবিলাক সঠিক ভাবে খৰচ কৰিলেহে আমি কিছু আগ বাঢ়িব পাৰিম। এই ইন্ডাষ্ট্ৰিয়েলাইজেশ্বনৰ যুগত আমাৰ অসমত কি দেখিছো যে, শিল্প খোলে আৰু বন্ধ হৈ যায়। উদ্যোগৰ বিকাশ নাই, উদ্যোগ ধ্বংস হৈ আছে। ৰাজহুৱা খণ্ডত যিকৈটো উদ্যোগ আছে সেই কেইটাবো অৱস্থা তথৈবচ। মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই বিদ্যত বিভাগৰ অৱস্থাৰ কথা কৈছে। এতিয়া ৰাজ্যিক ৰাজকোষৰ ধন ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে সচেতনতাৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। মই আশা কৰিছো এই দীৰ্ঘদিন ধৰি যি

কৃতিকারক পদ্ধতি চলি আছে তাৰ বিৰোধীতা কৰি জনসাধাৰণৰ সন্নিহিত প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি তাৰ নিচিনা অৰ্থ দৰিদ্ৰ, দৰিদ্ৰ আৰু মজলীয়া কৃষক সমাজ বাগানৰ বন্দুৱা সকল আৰু জনজাতীয় বাইজ এই সকলোৰে সমস্যা সমূহ চকুৰ আগত ৰাখি সমৰ্থন জনি যতে সদব্যৱহাৰ হয় তাকে আশা প্ৰকাশ কৰি আপোনাৰ জৰিয়তে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয় সকলৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি যাবিলো।

*Shri Md. IDRIS, (Minister Finance).—Sir, I am grateful to the Hon'ble Member, Shri Hemen Das who has raised a very important point and made valuable suggestion in course of his speech. Sir, The Supplementary Demands which the House is going to pass in the form of Appropriation Bill of the order of Rs. 186.22 crores. The Hon'ble Members will see that out of this amount, about 143.11 crores is the charged expenditure. Hon'ble Member, Shri Umaruddin has raised point that a huge amount is charged on charged account, in the form of interest and repayment of loan. So a sum of Rs. 143.11 crores is charged on three scores—first the repayment of loan to the order of Rs. 37.85 crores and secondly Rs. 5.19 crores is the interest payment, and only a small amount of about Rs. 7 lakhs is on account of decretal amount. So if we deduct this Rs. 143.11 crores from the total amount of Supplementary Demands of Rs. 186.22 crores, we are left with Rs. 43 crores for voted account for which we have moved separate demands in the House over which the Hon'ble Members have been pleased to put Cut Motion and which have been discussed—and of course on some of the Demands there were no Cut Motion. However Mr. Basumatari raised point on two demands, one on Irrigation and the other Lottery. I am happy to be able to give him one information, and about Lottery which is not as bad as he thought to be there is a small budget provision of Rs. 12.86 Lakhs and cut of that in the current year and the last year there was a yield of Rs. 2.21 lakhs, the amount which is generally spent to wards welfare. So the picture is not so bad. As regards the other scheme of the State Plan as Hon'ble Member, Shri Das, has expressed concern that may be so for atleast at the fag end of the year if the money has been taken and execution is over-looked. Sir this should be, but I totally do not deny that in some instances their might be such sorts of omissions and commissions but by and large the plan execution of the State Plan is not that bad. That picture I have given in my Budget speech the other day, Sir. We will take every possible care to plug the loop-holes as has been mentioned by the Hon'ble members and sir. with these words I hope the House will be pleased to pass the Appropriation Bill.

Mr. SPEAKER.—Now I put the motion before the House that the Assam Appropriation (No. 1) Bill, 1983 be passed.

(The Motion is passed—the Bill is passed)

No Item No. 5.

*Speech not correct.

Shri HEMEN DAS.—Sir, with your permission I call the attention of the Chief Minister under Rule 54 of the Rules of procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Assam Tribune dated 19th March, 1983 under the caption — "100 houses set ablaze in 3 Kamrup villages".

Shri HITESWAR SAIKIA (Chief Minister).—Sir, I beg to apprise the House about the position with regard to the 'Call Attention Motion' under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Assam Legislative Assembly moved by Hon'ble Member Shri Hamen Das in the newsitem published in the Assam Tribune dated 19th March 1983 under Caption "100 houses set ablazed in Kamrup villages".

On March 17 between 1600 hours to 1700 hours about 150 persons attacked the villagers of Kismot Darika, Phewrakhowa and Doholapara. The miscreants were from the surrounding villages and they were divided into two groups. One group attacked the village Kismot Darika indulging in arson and as a result 30/35 houses were gutted. The villagers fled away to Laokhowa, Patiladoha and Sitkibari (Goalpara District) and took shelter at Patiladoha Bazar. The other group attacked the villagers Phewrakhowa and Doholapara. The villagers of the said two villages tried to defend their lives and belongings but when one Monmohan Das was attacked by the assailants they all fled away.

The miscreants set fire to the houses of 51 families. The affected people took shelter at Patiladoha Bazar on the same day. The miscreants were armed with lethal weapons like dao, lathi, spears, arrows and bows etc.

Two cases were registered at Sarbhog Police Station vide case No.—91/83 U.S. 147/148/436/380 IPC and case No. 93/93 U.S. 147/148/149/436/380/324 IPC respectiely. Altogether 50 persons have been arrested by police.

It is also ascertained that houses of 5 families were also burnt in those villages. On 18th March 1983 a relief camp were opened at Phewrakhowa. The affected people of the said area took shelter in this relief camp. The total number inmates of the camp were 579 persons belonging to 180 families. Flag marches were staged in Gauhati city which have been declared as disturbed areas and also to remove tension prevailing amongst different sections of people. In view of the tension prevailing in the Brahmaputra valley dists. Government ultimately declared tension ridden areas as disturbed areas.

শ্ৰী হেমেন দাস—অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ এটা ক্লাবিকেকশ্যন আছে। এই গাঁও তিনিবন্ধত ১৭ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে অগ্নি সংযোগ কৰা হৈছিল। আকৌ ১৬ মাৰ্চতো অগ্নি সংযোগ কৰা হৈছিল। এই গোটটোই ঘটনাটো মন্তব্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিবৰ্তিত জাঙি ধৰা হোৱা নাই।

শ্ৰী হিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্তব্যমন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, ট্ৰিবিউন কাগজ এখনৰ বাৰ্তাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিহে এই ঘটনাটোৰ বিবৰণী জাঙি ধৰা হৈছে। গতিকে আটাইবোৰ কথা ইয়াত সামৰি লোৱা হোৱা নাই।

*Speech not correct.

শ্রী হেমেন দাস—ইয়াত মই জনাত ১৪২ ঘৰ মানদহৰ ঘৰত জুই জলোৰা হৈছিল। কিও মন্যমন্ত্ৰীৰ বিবৃতিত সঠিক ঘটনাটো প্ৰকাশ পোৱা নাই।

শ্রী হিতেশ্বৰ শইকীয়া (মন্যমন্ত্ৰী)—অধ্যক্ষ মহোদয়, বহু ঠাইত এনে ঘটনাও হৈছে যে মত মানদহ ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা নাই তাতো কিছুমান মানদহ আতংকিত হৈ শিবিবত আশ্ৰয় লৈছে। সেই কাৰণে তথ্য-পাতিবোৰৰ অলপ ইফাল সিফাল হৈছে। এইবোৰ আমি পৰীক্ষা কৰি আছো।

ANNOUNCEMENT MADE BY THE SPEAKER

Mr. SPEAKER: Before going into the last item, I want to inform the honourable members that 28th of March was declared a gazetted holiday on account of 'Holi' or 'Doljatra'. This has now been shifted to 29th instant instead of 28th. I have received a letter from honourable Chief Minister, the Leader of the House that if the House agrees then we can take up the business fixed for 30th March, on 28th. If the House agrees then we can shift it. Is it the sense of the House? If the business is taken up on 28th then the House will be adjourned sine die after disposal of business on 28th.

(Voices, yes, yes.)

OBITUARY REFERENCE

Now, item No. 6. Shri Kedar Pandey was born on 14th June, 1920 at Taulaha village in West Samparan District. He received his education in Banaras Hindu University and he initially started his practise in the District courts and subsequently enrolled as an advocate in Patna High Court. Since his childhood he took keen interest in social work and actively joined in the Freedom Movement in 1942. He was imprisoned for 11 months and also courted arrest several times. He held the offices of Deputy Minister, Home, Irrigation in 1957-1962 and Minister of Industry and Agriculture etc. in Bihar Government. He became the Chief Minister in 1972-73. He headed the Railway Ministry and Irrigation Ministry in the Centre. He was president of Bihar P.C.C. (X) since 1977 and member AICC. for the last 25 years. He actively participated in the Trade Union Movement and became the Vice-Chairman of Bihar INTUC. He widely travelled abroad. This veteran Freedom Fighter died on 15th March, 1983 due to sudden brain haemorrhage.

Born in February 24th, 1920 at Silchr Shri Dwarikanath Tewari was educated at Silchar. He was elected to the Lok Sabha in 1977 and continued till 1982 from Silchar constituency. In 1962 General Election he was elected to the Assam Legislative Assembly from the Udarband Constituency. He had developed keen interest in the Trade Union Movement and worked whole heartedly for its success. He became the General Secretary. Indian National Plantation Workers Federation, Member Central Working Committee, INTUC, Member, Working Committee INTUC, Assam Branch and General Secretary., Cachar cha Sramik Union. He was also deputed by the Government of India to U. K. under the Colombo Plan for under going specialised Training in Social Science. This noted social worker and leading Trade Union Leader died in July at the age of 64.

We mourn the death of these distinguished Trade Unionists and convey our heart-felt condolences to the Members of the bereaved family. I request the Hon'ble Members to rise in their seats to observe two minutes silence as a mark of respect to the departed soul.

ADJOURNMENT

The House was then adjourned at 5 P. M. till Monday the 28th March, 1983.

Dated Dispur :

P. D. Barua,

the 26th March, 1983.

Secretary
Assam Legislative Assembly